

samk

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

ARI KUUSTO

Luonnollisen henkilön toistuvaistulon ulosmittaus ja ulosottovalitus

OIKEUSTRADENOMIN TUTKINTO-OHJELMA
2022

Tekijä(t) Kuusto, Ari	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Toukokuu 2022
	Sivumäärä 43	Julkaisun kieli Suomi
Julkaisun nimi <u>Luonnollisen henkilön toistuvaistulon ulosmittaus ja ulosottovalitus</u>		
Tutkinto-ohjelma Oikeustradenomi		
<p>Opinnäytetyössä tarkasteltiin ulosmittauksen rajoituksia ja ulosottovalitusta, joka kuuluu ulosoton oikeussuojajärjestelmään. Se on perinteinen tapa hakea muutosta ulosottotarkastajan tekemään ulosmittauspäätökseen. Opinnäytetyössä tutkittiin mistä aiheista on valitettu käräjäoikeuteen toistuvaistulon ulosmittaamisessa. Tutkimuskohteena oli myös, se että vaikuttaako käräjäoikeuden sijainti ulosottovalituksen syyhyn sekä onko ulosottovalitus kumottu ja minkä takia, jos on. Tuomioissa tarkasteltiin myös, onko käräjäoikeudet käyttäneet väliaikaista covid pykälää.</p> <p>Työn tarkoituksena on kertoa ulosmittauksen helpotuskeinoja ja selittää ulosottovalituksen käsittelyprosessi käräjäoikeudessa. Tutkimus on rajattu luonnollisen henkilön tekemiin ulosottovalituksiin toistuvaistulosta. Opinnäytetyön toimeksiantajana on valtakunnanvoudin kanslia, joka hoitaa ulosottolaitoksen hallintoa, ohjausta ja kehittämistä.</p> <p>Opinnäytetyön tietoperustana käytettiin voimassa olevaa lainsäädäntöä. Keskeisimpiä lakeja työssä ovat ulosottokaari (15.6.2007/705) ja oikeudenkäymiskaari (1.1.1734/4). Lähteinä on käytetty myös lain esitöitä, lainkäyttöratkaisuja sekä oikeuskirjallisuutta. Opinnäytetyön tutkimusmenetelminä käytettiin lainopillista ja empiristä oikeustutkimusta. Aineiston keräämiseen on käytetty opinnäytetyöntekijän systemaattista havainnointia. Aineisto koostui käräjäoikeuksien ulosottovalitusten ratkaisuista vuodelta 2020.</p> <p>Tutkimuksen kautta on saatu seuraavanlaisia tuloksia. Suurin osa ulosottovalituksista hylätään tai jätetään kokonaan tutkimatta. Eniten on haettu muutosta palkkatulon ulosmittauksen. Ulosottotarkastajien vapaakuukausi päätöksistä tehdään eniten valituksia. Käräjäoikeuden sijainnilla ei ole vaikutusta ulosottovalituksen syyhyn. Covidia ei ole käytetty ulosottovalituksen perusteena tai tuomion päätöksissä merkittävää määrää.</p>		
<u>Asiasanat</u> ulosotto, muutoksenhaku, oikeusturva		

Author(s) Kuusto, Ari	Type of Publication Bachelor's thesis	Date May 2022
	Number of pages 43	Language of publication: Finnish
Title of publication		
<u>Foreclosure and foreclosure appeal against a natural person</u>		
Degree program Law Administration		
<p>The restrictions of foreclosure and reclamations which are a part of the foreclosure's defense system protocol were surveyed in this thesis. It is a traditional way to change the enforcement's order of the foreclosure. This thesis focuses mainly on finding out which topics were the most common cases in district court of recurring input in foreclosures. One object of the survey was also to find out whether the location of the district court has any effect on the cause of the foreclosure appeal and whether the foreclosure appeal has been overturned and why, if so. In addition, the verdicts were also studied to see if the district courts had used the interim Covid-clause or not.</p>		
<p>The purpose of this thesis is to inform its reader of different ways on how to relieve foreclosures and explain how the process of reclamation goes in district court. The survey has been limited to individual cases of foreclosure reclamations of recurring input. The client of this thesis is the office of district's enforcement, who deals with administration, control, and development of foreclosures.</p>		
<p>The current legislation was used as the knowledge base for the thesis. Main statutes of this survey are foreclosure codes (15.6.2007/705) and code of judicial procedure (1.1.1734/4). Preliminary work on the law, court decisions and legal literature have also been used as sources. The research methods used in the thesis were legal and empirical legal research. The writer of this thesis has collected the material for this survey over systematic observation. Material comprehends solutions of the district courts reclamations of foreclosures of the year 2020.</p>		
<p>The following results have been obtained through the study; most of the reclamations of the foreclosures are dismissed or the examination altogether does not happen. The most common appeal was to do with wage income foreclosure. Most of the appeals are made against the decisions of the enforcements. The location of the district courts has not affected the number of reclamations. An argument for reclamation of the foreclosure has not been Covid and it has not been significantly affected by the solutions of the court.</p>		
<p><u>Key words</u> enforcement, appeal, legal safety</p>		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 OPINNÄYTETYÖN ONGELMA.....	7
2.1 Taustaa	7
2.2 Työn ongelma.....	8
2.3 Käytettävät menetelmät ja aineisto	8
3 PALKKATULON ULOSMITTAUS.....	11
3.1 Palkkatulo.....	11
3.2 Tulopohja	12
3.3 Suojaisuus.....	12
3.4 Ulosmittauksen määrä.....	13
3.5 Velalliskohtaiset helpotukset	14
3.5.1 Ulosmittauksen lykkäys.....	14
3.5.2 Ulosmittauksen rajoittaminen	15
3.5.3 Vapaakuukausi.....	16
3.5.4 Covid-19	16
3.6 Ulosmittauksen muuttaminen.....	17
4 ELINKEINOTULON ULOSMITTAUS	18
4.1 Toistuva elinkeinotulo.....	18
4.2 Muu elinkeinotulo	19
4.3 Elinkeinotuet	20
5 ULOSOTTOVALITUS	20
5.1 Oikeussuojajärjestelmä	20
5.2 Valitusoikeus.....	21
5.3 Valitusosoitus.....	22
5.4 Valituksen kohde.....	23
5.5 Ulosottovalituksen käsittelypaikka	23
5.6 Valituksen sisältö ja määräaika	24
5.7 Valituksen vireille tulo ja ulosottotarkastajan lausunto	25
5.8 Valituksen käsittely käräjäoikeudessa.....	26
5.9 Ulosottovalituksen kulut	29
6 KÄRÄJÄOIKEUKSIEN TILASTOA	29
6.1 Taustatietoja	30
6.2 Ulosottovalituksen kohde.....	33
6.3 Käräjäoikeuden hylkäämisperusteita	34
6.4 Ulosmittauksen laji.....	36

6.5 Covid-19.....	39
7 YHTEENVETO	40
LÄHTEET	
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Ulosotto hoitaa laiminlyödyn velvoitteen täytäntöönpanoa puolueettomasti. Velvoitteen määrittelee oikeuden tuomio tai suoraan ulosottokelpoinen saatava. Mikäli tätä velvoitetta ei vapaaehtoisesti noudata, ulosotto varmistaa sen, että velvoite tulee suoritetuksi. Velvoitteita voi olla rahavelan maksaminen, muuttaminen tai muu tekemisen velvoite sekä turvaamistoimeksiannot.

Rahavelan maksamisvelvoitteen periminen on ulosoton pääasiallinen tehtävä. Velan perintää voidaan tehdä monella eri tavalla. Ulosottotarkastaja voi sopia velallisen kanssa maksusuunnitelmasta, jota noudatetaan. Hän voi ulosmitata velallisen tililtä myös suoraan suojarajan ylittävän osuuden, jolloin pankki tilittää ulosotolle tarvittavan summan.

Yleisin perintätapa toistuvaistulosta, kuten palkasta, eläkkeestä tai elinkeinotulosta, on ulosmittaaminen. Ulosottotarkastaja lähettää velallisen palkan tai eläkkeen maksajalle tiedon, kuinka paljon jokaisesta tulosta tulee tilittää ulosottoon. Tämän jälkeen palkanmaksaja maksaa ulosottoon suojaosuuden ylittävän määrän, kunnes ulosottovelka on maksettu.

Ulosottotarkastaja voi harkinnan mukaan myöntää rajoituksia tai antaa vapaakuukausia toistuvaistulon ulosmittaukseen. Mikäli henkilö on erimieltä kielteisestä ratkaisusta ulosottotarkastajan kanssa, voi hän hakea muutosta päätökseen tekemällä ulosottovelituksen käräjäoikeuteen. Lain mukaan rajoituksia ja vapaakuukausia voi myöntää, mikäli velallisen tilanne on heikentynyt esimerkiksi sairauden tai suurempien kuluerien takia. Lisäksi covid-19-pandemiasta johtuvien poikkeusolojen takia lisättiin väliaikaisesti ulosottokaareen mahdollisuus antaa helpotuksia ulosmittauksen rajoittamiseen. (Ulosottokaari 705/2007, 4 luku 52§.)

2 OPINNÄYTETYÖN ONGELMA

2.1 Taustaa

Ulosottokaari määrittelee omaisuuden ulosmittausjärjestyksen. Ensimmäisenä ulosmitataan velallisen käteisvaroja, pankkitilillä olevia varoja sekä palkkaa, eläkettä ja muuta toistuvaistuloa. Tämän jälkeen ulosmitataan irtainta omaisuutta ja kiinteää omaisuutta. Lopuksi ulosmitataan vakituinen asunto tai välttämättömät toimeentulon hankintavälineet. (Ulosottokaari 4 luku 24§.) Ulosottotarkastajien on lain mukaan annettava vapaakuukausia ja tehtävä rajoituksia toistuvaisulosmittauksiin, mikäli velallisella on suuret pakolliset asumiskustannukset tai muut elinkustannukset (Ulosottokaari 4 luku 52§). Väliaikaisesti lisättiin covid-19-pandemian takia mahdollisuutta antaa joustoa ulosmittaukseen, joka huomioi poikkeusoloa paremmin. Tämä auttaa yrityksiä ja kansalaisia selviytymään pandemian aiheuttamista maksuvaikeuksista paremmin.

Joulukuussa 2020 ulosottovirastot sulautuivat yhdeksi valtakunnalliseksi Ulosottolaitokseksi. Ulosottolaitoksen uudistuksen myötä myös ulosottomiehistä tuli ulosottoylikarkastajia ja ulosottotarkastajia (opinnäytetyössä jatkossa käytetään ulosottotarkastajaa). Keskustelin opinnäytetyön aiheesta Kihlakunnanvoudin kanssa, joka ehdotti aiheeksi pandemian vaikutusta toistuvaistulon ulosmittaamiseen. Käräjäoikeuden tuomioita tarkasteltaessa työn aiheeksi tarkentui yleisemmin toistuvaistulon ulosmittaus ja siihen vaikuttavat helpotukset. Työn toimeksiantaja on valtakunnanvoudin kanslia, joka hoitaa Ulosottolaitoksen hallintoa, ohjausta, kehittämistä sekä valvontaa. Työskentelen itse Ulosottolaitoksessa. Työ on hyödyllinen työn tilaajalle, koska siitä saa kuvaa vuoden 2020 aikana luonnollisen henkilön tekemistä toistuvaistulon ulosmittausvalituksen muutoksenhakijoista ja muutoksenhaun kohteista. Opinnäytetyössä tarkastellaan myös, miten covid-19-pandemia on vaikuttanut toistuvaistulon valitukseen. Näistä aiheista tilastoa ei ole saatavissa tällä hetkellä valtakunnanvoudin kansliassa (Talvitie sähköposti 8.3.2022). Tutkimus voi mahdollisesti toimia pohjana laajemmalle valtakunnanvoudin kanslian tekemälle tutkimukselle.

2.2 Työn ongelma

Työssä perehdytään toistuvaisulosmittaukseen. Mitä se käytännössä tarkoittaa ja miten velallisen ulosmittausta voidaan rajoittaa erilaisilla ratkaisuilla. Toistuvaisulosmittauksen kohteena tarkastellaan luonnollisen henkilön ansio- ja elinkeinotuloa. Luonnollinen henkilö voi saada palkkaa, eläkettä tai elinkeinotuloa toimiessaan itsenäisenä elinkeinon- tai ammatinharjoittajana. Tämän jälkeen tarkastellaan, miten tehdystä ulosmittauspäätöksestä voidaan valittaa käräjäoikeuteen ja miten prosessi etenee. Lopuksi tarkastellaan ulosmittausta annettujen käräjäoikeuden päätöksien valossa.

Ulosottokaaren tarkoituksena on auttaa velallisia selviämään ulosmittauksesta, jotta heille ei aiheutuisi kohtuutonta haittaa sairauksista tai muista äkillisistä menoista. Tarkoituksena on tuoda esille mistä aiheista tehdään ulosottovalitus ja onko mahdollisesti käräjäoikeudet muuttaneet ulosottotarkastajan päätöstä. Päätöksissä tarkastellaan myös sitä, onko käräjäoikeuden sijainnilla vaikutusta valituksen kohteisiin. Työssä tarkastellaan myös sitä, onko mahdollisesti käytetty väliaikaista pandemiaa ulosottovalitusten perusteluissa.

2.3 Käytettävät menetelmät ja aineisto

Oikeussäännösten tulkinta ja systematisointi on lainopin keskeinen tehtävä. Lainopilla pyritään selvittämään voimassa olevaa lakia (Miettinen 2016, 252). Laadullisen eli kvalitatiivisen tutkimuksen tekemiselle ei ole yhtä oikeaa tapaa. Yhdistävä tekijä kaikille laadullisille tutkimuksille on kohdistuminen reaali maailmaan. Aineisto voi muodostua valmiista dokumenteista, kuten viranomaisten päätöksistä. Laadullinen tutkimus selittää ja auttaa ymmärtämään päätösten syitä. Tutkimuksen laadun kriteerinä ei toimi aineiston määrä vaan laatu ja miten tutkija rakentaa tutkimuksen. (Miettinen 2016, 259–260.) Laadullisen tutkimuksen rakentaminen on joustavaa suunnittelun ja toteuttamisen suhteen. Tämä antaa mahdollisuuden suunnan tarkastamiseen tutkimuksen eri vaiheissa. Aineistojen avulla ei pyritä todistamaan olettamia vaan näyttämään ilmiö sellaisena kuin se esiintyy. (Miettinen 2016, 261.) Opinnäytetyössä esitetään mistä seikoista voidaan tehdä ulosottovalitus ja miten asiat on ratkaistu tutkimusaineiston sisällä käräjäoikeudessa. Työn painopistettä on tarkisteltu tutkimustuloksien

pohjalta ja kohdistettu tarkemmin ulosottotarkastajien päätöksiin vaikuttaviin seikkoihin.

Empiirisellä menetelmällä voidaan kuvailla tämänhetkistä oikeudellista tilaa ja sen merkitystä yhteiskuntaan. Empiirinen oikeustutkimus edellyttää kahta toteutuvaa seikkaa. Tutkimuksen kohteen tulee olla oikeudellinen ilmiö, kuten esimerkiksi oikeudellisten toimijoiden päätöksenteko ja lainsäädäntöön vaikuttaminen. Tutkimuksen kohteena tulee olla jokin ilmiö, joka on liitettävissä oikeuden maailmaan. Toiseksi tutkimukseen tulee käyttää empiirisen tutkimuksen metodeja kokemusperäisen tiedon hankintaan, tutkimiseen ja niistä päätelmien tekemiseen. Empiiristen menetelmien avulla voidaan kuvailla oikeudellista tilaa ja sen yhteiskunnallista merkitystä. (Miettinen 2016, 249.) Opinnäytetyössä tutkitaan käytännössä, miten ulosottotarkastajat ja käräjäoikeus tulkitsee ulosottoaarta ulosottovalituksien ratkaisujen perusteella. Empiirisellä menetelmällä kuvaillaan työssä oikeudellista tilaa luonnollisen henkilön ulosmittauksessa.

Työssä aineisto koostuu laista, lain esitöistä ja alalla käytetystä oikeuskirjallisuudesta. Oikeuskirjallisuus on alalla paljon käytettyä ja käräjäoikeudenkin päätöksiä perusteissa käytetään myös samaa kirjallisuutta. Aineistoon kuuluu käräjäoikeuksien ratkaisuja ulosottovalituksista. Käräjäoikeuden ratkaisut on saatu työn toimeksiantajalta, jolle käräjäoikeudet ovat lähettäneet tehtyjä päätöksiä. Käräjäoikeuden tuomiot ovat osaksi luku kappaleita, joten nämä eivät sisällä tietoa lainvoimaisuudesta. Kun tuomio on saanut lainvoimain siitä, ei enää voi valittaa ylempään tuomioistuimeen samassa oikeusprosessissa. Mikäli tuomio on ollut virheellinen, tulee siitä hakea erikseen tuomion purkua. (Oikeudenkäymiskaari 1734/4, 31 luku 7§.) Oikeuskirjallisuutta pandemiapykälästä ei ole, sillä se on tullut voimaan väliaikaisesti vasta 1.5.2020.

Pandemiapykälällä haluttiin varmistaa, että ulosottotarkastajilla on lainsäädäntöön perustuva mahdollisuus myöntää joustoja ulosmittaukseen, jotka huomioivat poikkeusolon tilanteet paremmin. Tällä haluttiin auttaa kansalaisten paremman taloudellisen selviytymisen covid-19-pandemiaa aiheuttamista vaikeuksista. (HE 157/2020 vp, 4.) Pandemiapykälä haluttiin voimaan mahdollisimman pian (HE 44/2020 vp, 1). Pykälä oli voimassa ensin 1.5.2020-31.10.2020 asti (HE 44/2020 vp, 3). Tämän jälkeen voimassa oloa jatkettiin 1.11.2020-30.4.2021 (HE 157/2020 vp, 1). Pandemiapykälää

jatkettiin vielä kertaalleen 1.5.-31.12.2021 (HE 34/2021 vp, 1). Kaikkiaan ulosmittausta helpotettiin lakimuutoksella 1.5.2020-31.12.2021.

Suomessa on 20 kärjäoikeutta (Tuomioistuinlaitoksen www-sivut 2021). Näistä kuudesta on saatu 80 tuomiota, jotka liittyvät toistuvaistulon ulosmittaamiseen. Tuomiot ovat annettu 7.1.-29.12.2020 välisenä aikana. Tuomiot ovat kaikki annettu samana vuonna. Vuonna 2020 on ratkaistu yhteensä 1132 ulosottovalitusta (Oikeusrekisterikeskuksen sähköposti). Työtä varten olen käynyt läpi 515 ulosottovalitusta, joista 80 kappaletta koski luonnollisen henkilön toistuvaistulon ulosmittausta. Tuomiot on eritelty liitteessä 1. Aineisto on kattanut noin puolet kaikista ulosottovalituksien ratkaisuista. Väliaikainen lakimuutos on voinut vaikuttanut siihen, että alkuvuodesta ei ole voitu antaa niin helposti covid-perusteista muutosta. Covid-19 on ollut perusteena jo huhtikuuisissa päätöksissä. Muuten tuomiot ovat vertailukelpoisia, kun ulosottovalituksista ja kärjäoikeuden päätöksistä on haettu samankaltaisuutta. Mikäli jokin seikka on jäänyt epäselväksi, tuodaan se tilastoissa esille.

Kärjäoikeuden päätösisissä tarkastellaan ulosottovalituksen kohdetta, eli sitä mihin ulosottotarkastajan päätöksen haetaan kärjäoikeudesta muutosta. Ulosottovalituksen kohteet on jaettu kuuteen eri kategoriaan; maksusuunnitelmaan, ulosmittauksen määrän rajoittamiseen, - lykkäämiseen, - keskeyttämiseen- ulosmittauksen perusteeseen ja vapaakuukauden myöntämiseen. Ulosottovalituksen perusteluista on tarkasteltu mihin eri kategoriasta ulosottovalitus on tehty. Samassa valituksessa on voinut olla enemmän kuin yksi perustelu, miksi ulosmittaus olisi ollut virheellinen valittajan mielestä. Samaa myös tarkastellaan kärjäoikeuden perusteluissa, jos asiaa on tutkittu laajemmin kuin vain valituksen aiheesta. Työssä tarkastellaan erikseen, onko tuomion valituksissa tai kärjäoikeuden tuomion perusteluissa mainintaa covid-19 pandemiasta. Yksityisyyden suojan takia opinnäytetyöstä on karsittu kaikki ne tiedot ja yksityiskohdat, joista asiaan liittyvät henkilöt olisi mahdollista tunnistaa.

3 PALKKATULON ULOSMITTAUS

Tulot voidaan jakaa kolmeen eri ryhmään ulosoton näkökulmasta; kokonaan ulosmittavaan tuloon, palkkatuloon sekä ulosmittauksen ulkopuolelle jäävään tuloon (Linna 2019, 150).

3.1 Palkkatulo

Palkan tai siihen rinnastettava toistuvaistulo ulosmitataan antamalla tulon maksajalle tiedoksi maksukielto (Linna 2019, 149). Ulosottotarkastaja yleensä lähettää postitse maksukiellon velallisen palkanmaksajalle. Maksukiellossa annetaan tulonmaksajalle tiedot, joiden perusteella ulosottoon tilittävän määrä lasketaan. Tällaisia tietoja ovat tulopohjaan laskettavat tulot ja etuudet sekä kyseisen velallisen suojaisuus. (Linna 2019, 149.) Tulopohja selitetään tarkemmin luvussa 3.2. Maksukielto on voimassa määräajan tai niin kauan, kunnes ulosottotarkastaja kirjallisesti ilmoittaa palkan maksajalle maksukiellon päättymisestä (Ulosottokaari 4 luku 56§).

Palkanmaksajan tulee kunakin maksukautena heti ilman eri korvausta toimittaa palkan pidätys maksukiellon mukaisesti ja suorittaa määrä ulosottotarkastajalle. Mikäli palkanmaksaja tarvitsee tukea, tulee ulosottotarkastajan neuvoa maksukiellon noudattamisessa. (Ulosottokaari 4 luku 58§.) Mikäli maksukiellon saaja, eli palkanmaksaja, ei noudata maksukieltoa voidaan summa ulosmitata maksukiellon saajalta (Ulosottokaari 4 luku 68§)

Ulosottokaassa palkalla tarkoitetaan kaikenlaista palkkaa, palkkiota, luontaisetua sekä etuutta tai korvausta, joka saadaan virka- tai työsuhteessa. Palkasta jätetään ulosmittaamatta kohtuullinen korvaus matkakuluista, omien työvälineiden käyttämisestä ja muista työhön edellyttämistä kustannuksista. (Ulosottokaari 4 luku 2§.)

Palkaksi rinnastetaan eläkkeet, sairauspäiväraha ja muut palkansijasta maksettavat toimentuloetuudet ja korvaukset, joiden ulosmittaamista ei ole laissa kielletty. Patenteista saadut korvaukset ja tekijänoikeuksien korvaukset rinnastetaan myös palkkaan. (Ulosottokaari 4 luku 2§.)

3.2 Tulopohja

Ulosmitattava määrä lasketaan palkan ulosmittauksessa velallisen tulojen ja toimeentuloetuuksien yhteismäärästä, eli tulopohjasta. Tulopohjaan kuuluvat kaikki velallisen saamat palkat ja luontaisedut sekä ulosmittauskelpoiset ja ulosmittauskelvottomat eläkkeet ja muut toimeentuloetuudet. (Ulosottokaari 4 luku 45§.) Näin ollen tulopohjaan lasketaan esimerkiksi kansaneläke ja äitiys- ja isyyspäiväraha, vaikka näihin ei voida kohdistaa suoraan ulosmittausta (Koulu & Lindfors 2009, 257).

Tulopohjaan ei kuulu esimerkiksi sellainen avustus, joka on myönnetty eläke- tai sosiaalilainsäädännön perusteella määrättyyn tarkoitukseen. Näitä etuuksia on mm. asumistuki, lapsilisä ja opintolaina. (Ulosottokaari 4 luku 19§, Linna 2019, 153.)

Tulopohjasta vähennetään veron ennakonpidätys sekä velallisen maksettava työttömyysvakuutusmaksu ja työeläkemaksu. Muu kuin ennakonpidätyksellä tulosta kannettava vero, on otettava huomioon vastaavasti. (Ulosottokaari 4 luku 45§.) Eli tulopohjalla tarkoitetaan nettotuloa (Linna 2019, 153).

3.3 Suojaosuus

Suojaosuus lasketaan määräajoin maksettavasta palkasta (Ulosottokaari 4 luku 48§.) Kun suojaosuutta lasketaan, ei ole merkitystä sillä, kuinka usein palkka maksetaan. Koska suojaosuus lasketaan päivää kohden. Kuukausipalkka lasketaan 30 päivältä kuukaudessa. (Linna 2019, 153–154.)

Oikeusministeriö vahvistaa vuosittain suojaosuuden määrän. Vahvistettu suojaosuuden määrä päivää kohti on vuonna 2022 ulosottovelallisen itsensä osalta 23,20 euroa (kuukaudessa 696,00 euroa). Määrään lisätään 8,34 euroa jokaisesta ulosottovellisen elatuksen varassa olevasta henkilöstä. (Velallinen + 1 elatuksen varassa = 946,20 euroa kuussa.) (OM 806/2020, 1§ Ulosottolaitoksen www-sivut 2021.)

Ulosmittaukseen on mahdollista saada huojennusta, jotta velalliselle ja tämän perheelle jää ulosmittauksen jälkeen enemmän varoja käyttöönsä (Koulu, Lindfors 2009, 264). Huojennuksen saaminen edellyttää kuitenkin kahta seikkaa: lähisuhdetta sekä

elatuksenvaraisuutta. Lähisuhteella tarkoitetaan velallisen kumppania: aviopuolisoa, velallisen kanssa rekisteröidyssä parisuhteessa elävää henkilöä tai avopuolisoa. Lähisuhteisiin luetaan myös velallisen ja hänen kumppaninsa alaikäiset lapset. (Linna 2019, 154.)

Elatuksen varassa olevalla henkilöllä tarkoitetaan sitä, että henkilö asuu samassa taloudessa ja hänen tulonsa eivät ylitä säädettyä suojaosuuden määrää (22,71 euroa päivässä) (Linna 2019, 154). Lapsen katsotaan olevan elatuksen varassa, vaikka toinen kumppani osallistuu lapsen elättämiseen. Kummankin kumppanien ollessa velallisena molemmat saavat lapsesta täyden huojennuksen. Ulosottomenettely järjestelmän tulee olla mahdollisimman selkeä ja yksinkertainen. Näin ollen ei voida ottaa huomioon vaikeasti selvitettäviä tapauskohtaisia yksityiskohtia. (KKO 2001:10, perustelut.)

Elatusavun maksaminen muualla asuvalle lapselle voidaan ottaa huomioon ulosmitattavan määrän harkinnanvaraisena helpotuksena (Linna 2019, 154).

3.4 Ulosmittauksen määrä

Tulopohjasta jätetään ulosmittaamatta velallisen suojaosuus ja sen lisäksi:

1. kolmasosa suojaosuuden ylittävästä palkan osasta (tulorajaulosmittaus).
2. mikäli palkka on suurempi kuin kaksi kertaa velallisen suojaosuus, jätetään ulosmittaamatta kaksi kolmasosaa.
3. vähemmän kuin 2 kohdassa tarkoitettu määrä, kuitenkin vähintään puolet palkasta, jos palkka on suurempi kuin neljä kertaa velallisen suojaosuuden määrä. (Ulosottokaari 4 luku 49§.)

Ulosmittauksen säännönmukaiseen määrään vaikuttaa määrääjoin maksettava palkka ja siihen rinnastettava tulo. Toistuvaistulon ulosmittaus on kolmiportainen, että pienistä tuloista ulosmitataan suhteessa vähemmän kuin suurista tuloista. (Linna 2019, 155.)

Velallisen taloudellinen turva ylittää velkojan maksunsaannin, eli velallisella on suurempi oikeus saada helpotuksia perintään, kuin hakijalla saada tilityksiä ulosotosta.

(Linna 2019, 155). Tällä varmistetaan, että velallisen hankala taloudellinen tilanne voidaan ottaa tapauskohtaisesti paremmin huomioon. Velallisen maksuturvan taso on määritelty kaavamaisesti laissa. Jos lopputulos on velallisen olosuhteisiin nähden liian ankara, voidaan seuraavissa ulosmittauksissa myöntää helpotusta. Ulosmittauksen ulkopuolelle jää määrätarkoitukseen myönnettyt sosiaalietuudet, kuten aikaisemmin mainittu lapsilisä ja asumistuki. (Linna 2019, 155.)

3.5 Velalliskohtaiset helpotukset

Säännönmukaisessa ulosmittauksessa voidaan tehdä velalliskohtaisia helpotuksia. Näillä voidaan ottaa huomioon velallisen muuttuvat olosuhteet tilanteen mukaan. Helpotukset eivät perustu ulosottotarkastajan vapaaseen harkintaan vaan ulosottokaaren säännöksiin. Säännöksiä on kolmenlaisia. Näitä ovat ulosmittauksen lykkäys, ulosmittauksen määrän rajoittaminen sekä vapaakuukaudet. (Linna 2019, 158.)

Ulosottotarkastajan tulee omatoimisesti neuvoa velallista tämän oikeudesta pyytää ulosoton määrän rajoittamista, mikäli hän huomaa tiedustelun johdosta tai havaitessaan tilanteen niin vaativan. Ulosottotarkastajalla on velvollisuus ohjeistaa ulosottoasioissa ja tietyissä täytäntöönpanovaiheesta samoin kuin muista asianosaisille merkityksellisistä seikoista. (Ulosottokaari 1 luku 20§.) Esimerkiksi sairastunut velallinen ei jaksaa vaatia suurien lääkekulujen huomioimista (Linna 2019, 158).

3.5.1 Ulosmittauksen lykkäys

Jos velallinen on työsuhteen alkaessa saanut työttömyysturvalaissa tarkoitettua työttömyysetuutta vähintään 258 päivältä, on velallisen pyynnöstä lykättävä ulosmittausta niin, että lykkäys kestää puolet työsuhteen kestosta, kuitenkin enintään kuusi kuukautta. 258 päivää vastaa vuoden työttömyyttä. Lykkäyksen kesto lasketaan työsuhteen alkamisesta. Jos velallinen työllistymisen jälkeen pyytää lykkäystä, tulee ulosmittausta lykätä. Ensimmäisen lykkäyksen saaminen on velallisen oikeus eikä ulosottotarkastajan harkinnanvaraista helpotusta. Lykkäys voidaan jättää kuitenkin antamatta, jos velalliselle on aikaisemmin myönnetty lykkäystä ja uusi lykkäys vaarantaisi olennaisesti hakijan maksunsaantioikeuden. (Ulosottokaari 4 luku 51a§ Linna 2019, 160.)

Velallisen ollessa työttömänä alle vuoden ja/tai kyseessä ei ole tulorajausmittauksesta voidaan silti lykkäystä myöntää työllistymisen perusteella. Tällöin lykkäystä voidaan myöntää puolet työsuhteen kestosta mutta ei kuitenkaan yli neljää kuukautta. Tällöinkään lykkäystä ei voida myöntää, jos hakijan maksunsaanti vaarantautuisi tai työttömyyttä on kestänyt vähän aikaa. (Ulosottokaari 4 luku 51a§.)

Lykkäysmahdollisuus koskee vain pienituloista velallista. Tulojen määrä määräytyy lykkäyspyyntöä esittäessä eikä tulojen myöhempi nousu vaikuta lykkäykseen. Lykkäyksen saamiseen ei vaikuta perinnässä oleva elatusapu, mutta tällöin on oltava painava syy. Lapsen oikeus elatusapuun katsotaan monesti olevan suurempi, kuin velallisen oikeus pidättäytyä maksamasta. Painava syy voi olla esimerkiksi töihin pääsyn turvaaminen autohankinnalla. Lykkäyksen tarkoituksena on aktivoida ulosottovelallista työllistymään. (Linna 2019, 159–160.)

3.5.2 Ulosmittauksen rajoittaminen

Lähes kaikilla ulosottovelallisilla on huono maksukyky. Tätä ”normaalialia” maksukyvyttömyyttä on otettu huomioon suojaosuudessa ja säännönmukaisessa ulosmittauksen määrässä. (Linna 2019, 160.)

Jos velallisen maksukyky on olennaisesti heikentynyt sairauden, työttömyyden, velallisen maksaman elatusavun tai muun erityisen syyn vuoksi, palkasta ulosmitataan toistaiseksi tai määrättyä aikana säännönmukaista pienempää määrää (Ulosottokaari 4 luku 51§).

Jos velallisen pakolliset kulut olennaisesti heikentävät maksukykyä, ulosottopidätyksen määrästä vähennetään se osuus, jolla velallisen kulut ylittävät tavanomaisena pidettävän määrän. Lääkkeissä huomioon otetaan vain velallisen omavastuuosuus. Näin ollen ulosmittauksen määrästä vähennetään pelkästään noussut omavastuuosuus. (Linna 2019, 160.)

3.5.3 Vapaakuukausi

Vapaakuukausia voidaan myöntää, kun palkan ulosmittaus on jatkunut yhtäjaksoisesti tai lähes yhtäjaksoisesti vuoden, jos:

- kyseessä on tulorajaulosmittaus, eli ulosmitataan kolmasosa suojaosuuden ylittävistä palkan osasta
- velallisen välttämättömät asumiskustannukset tai muut elinkustannukset ovat hänelle ulosmittauksen jälkeen jäävään määrään nähden korkeat tai
- ulosmittauksen keskeyttämiseen on muu erityinen syy. (Ulosottokaari 4 luku 52§.)

Tulorajaulosmittauksessa velalliselle on annettava vuosittain kaksi vapaakuukautta. Muilla perusteilla vapaakuukausia annetaan velallisen pyynnöstä enintään kolme vuosittain. Hakijan suostumuksella voidaan myöntää ilman ulosottohakemuksen raukeamista enintään kuusi vapaakuukautta vuosittain. (Ulosottokaari 4 luku 53§.)

Vaikka ulosmittauksen määrää on rajoitettu, on velallisella oikeus saada vapaakuukausia. Samalla perusteella ei kuitenkaan voida antaa sekä vapaakuukausia että rajoittaa ulosmittauksen määrää. (Ulosottokaari 4 luku 53§.) Suurempia kertahankintoja ei voida siis ottaa huomioon vapaakuukautena sekä ulosmittausmäärän alentamisena. Suurempia kertahankintoja voi olla esimerkiksi silmälasit tai kodinkoneen hankkiminen. Velallinen, joka saa kaksi vapaakuukautta tulorajaulosmittauksen perusteella, voi silti saada lievennyksen lääkekulujen perusteella (Linna 2019, 162).

Mikäli perittävänä on elatusapua, velalliselle voidaan antaa vapaakuukausia vain painavasta syystä (Ulosottokaari 4 luku 54§).

3.5.4 Covid-19

Valtioneuvosto totesi poikkeusolot maaliskuussa 2020 koronavirustilanteen takia. Tämän vuoksi rajoitettiin joidenkin toimialojen toimintaa, joka heijastui toimeentulon kannattavuuteen. Nopea toipuminen poikkeusolosta on velallisen ja velkojan molemminpuolinen etu. Hallituksen esityksen tavoitteena on ollut parantaa

ulosottomenettelyn joustamista covid-19-pandemia aikana. Tällöin voidaan ottaa paremmin huomioon velallisen erilaiset tilanteet velkojan asemaa loukkaamatta. (HE 34/2021, 3–4.)

Tästä johtuen 1.5.2020 lisättiin Ulosottokaareen väliaikaisesti lisäys, että covid-19-pandemian aiheuttamista väliaikaisista maksuvaikeuksista voidaan myöntää huojennusta ulosmittaukseen toistaiseksi tai määrätyksi ajaksi. Lisäys oli voimassa 1.5.2020–31.12.2021. Ulosottotarkastajilla säilyy tapauskohtainen harkinta muuttaa tai rajata ulosottokaaren perusteella annettavia lisäaikoja ja helpotuksia. Lain tarkoituksena on madaltaa helpotusten ja rajoitusten myöntämisen kynnyksiä. (HE 207/2021 vp, 9.)

Vapaakuukausi- ja huojennushakemukset ovat kasvaneet ulosotossa vuosina 2019–2020 18,5 %. Tilastoista ei pystytä erottamaan kuin paljon on vaikutusta ollut vallitsevalla pandemialla, sillä määrät ovat useiden vuosien ajan olleet nousussa. (HE 34/2021 vp, 4.)

Ulosottoon covid-19-pandemia heijastuu viiveellä, sillä luonnollisilla henkilöillä ja yrityksillä on taloudellista puskuria, jolla selviydytään lyhytkestoisesta talouden heikentymisestä. (HE 34/2021 vp, 4.)

3.6 Ulosmittauksen muuttaminen

Valtioneuvoston selvitys ja tutkimustoiminnan julkaisussa pohdittiin ulosottovelan, sosiaaliturvan ja työn tarjonnan suhdetta toisiinsa (Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2021:40, 8–9). Julkaisussa mietittiin muun muassa muutoksia vapaakuukausien määrään, progressiivista ulosmittausta sekä suojaosuuden nostamista. Valtioneuvoston selvityksen perusteella hallitus valmistelee ulosottokaaren muuttamisesta, niin että vapaakuukausien määrää nostetaan kahdesta kuukaudesta kolmeen kuukauteen. Ajankohta lakimuutokselle olisi eduskunnan syysistuntokaudella vuonna 2022. (OM016:00/22)

Ulosoton tarkoitus on saada velat maksetuksi. Ulosmittausrajaan tehtävät muutokset vaikuttavat velan lyhentymiseen ja näin ollen käytännössä vain pitkittää ulosottoa

(Varmavuori 2022, A14). Myös ulosmittauksen määrän kasvattaminen ei kannusta velallista lisätulon hankintaan (Oikeusministeriön julkaisuja 2022:11, s 35). Ulosotto-kaaren parantaminen vaatisi mielestäni suurempien kokonaisuuksien läpikäyntiä. Mikäli rajoitetaan ulosmittauksen määrää pidentää se ulosmittauksen kestämistä ja heikentää velkojan asemaa. Toisaalta suuret ulosmittausmäärät eivät kannusta lisätulon hankintaan ja pienempituloisen velka lyhenisi hitaammin.

4 ELINKEINOTULON ULOSMITTAUS

Luonnollinen henkilö voi hankkia elinkeinotuloa toimiessaan itsenäisenä elinkeinon- tai ammatinharjoittajana (Koulu & Lindfors 2009, 270). Elinkeinotulolla tarkoitetaan siis muuta kuin työ- tai virkasuhteesta saatua palkkaa. (Linna 2019, 163.)

Ulosottokaari jakaa elinkeinotulon kahteen eri ryhmään: toistuvaan elinkeinotuloon ja muuhun elinkeinotuloon. Toistuvassa elinkeinotulossa tarkoitetaan yhdestä tai useammasta paikasta saatua suhteellisen säännöllistä, palkan omaista tuloa. Muuhun elinkeinotuloon rinnastetaan eri lähteistä kertyvää satunnaisempaa tuloa. (Linna 2019, 163.)

4.1 Toistuva elinkeinotulo

Elinkeinoa harjoittavan luonnollisen henkilön tulosta jätetään ulosmittaamatta 5/6 eli velalliselta ulosmitataan kuudesosa tulosta. (Ulosottokaari 4 luku 64§). Ulosmittauksen määrä lasketaan kunkin tuloerän bruttomäärästä ennen vähennyksiä. Ulosmittaamattomasta määrästä on tarkoitus maksaa yrittämisestä aiheutuneet kulut, kuten palkat, verot, raaka-aineet ja oman ja perheen toimeentulo. (Linna 2019, 164).

Velalliselle voidaan ulosmitata vähemmän kuin kuudesosa, kun velallinen on pitkän työttömyyden jälkeen ryhtynyt yrittäjäksi tai hänellä on muun erityisen syyn takia heikentynyt maksukyky (Ulosottokaari 4 luku 64§). Erityinen syy voi olla elinkeinotulon turvaaminen tai velallisen sairaus tai hänen maksamansa elatusapu (Koulu & Lindfors 2009, 271). Tällöin voidaan ulosmitata esimerkiksi 1/8. (Linna 2019, 164.) Varsinaisia

vapaakuukausia ei elinkeinotulon ulosmittaamisessa ole, mutta huojennuksia myöntäessä voidaan soveltaa vapaakuukausiperusteita, kuten korkeat asumiskustannukset (Linna 2019, 164). Erityinen syy voi olla esimerkiksi työssä tarvittavan kaluston uusiminen ja korjaus. Tämä voi olla joskus pakollista, että velallinen voi jatkaa elinkeinon harjoittamista. (Koulu & Lindfors 2009, 271.)

Elinkeinotuloa voidaan ulosmitata yli kuudesosa, mikäli velallisen varallisuusasemaan nähden kohtuullinen tai velallinen on olennaisesti laiminlyönyt elinkeinoonsa liittyviä maksuvelvoitteita (Ulosottokaari 4 luku 64§). Niillä tarkoitetaan esimerkiksi veroja ja työntekijämaksuja. Tällöin ei ole perusteita jättää velalliselle varoja näiden velvoitteiden hoitamiseen. (Linna 2019, 164.) Suurempaa osuutta voidaan ulosmitata myös, jos yrittämiseen käytettävä käyttöomaisuus on kokonaisuudessaan tai lähdes kokonaisuudessaan saatu maksetuksi (Koulu & Lindfors 2009, 271).

Väliaikaisesti ulosmittauksen määrään on voinut vaikuttaa myös alentavasti, jos covid-19-pandemia tai siitä aiheutuneista poikkeusoloista johtuvista syistä maksukyky on olennaisesti heikentynyt. (HE 34/2021 vp, 11.)

4.2 Muu elinkeinotulo

Kun elinkeinotulo on muuta kuin toistuvaa elinkeinotuloa, saadaan ulosmittauksen määrää rajoittaa, jos sillä turvataan elinkeinon jatkaminen eikä menettelyä voida pitää hakijan edun vastaisena. (Ulosottokaari 4 luku 65§.) Muuta elinkeinotuloa on esimerkiksi ammatinharjoittajan asiakkaalta saama tulo (Linna 2019, 165).

Ulosmittauksen sijaan velalliselle voidaan vahvistaa maksusuunnitelma ja olla lähettämättä maksukieltoa. Sillä tieto ulosmittauksesta voi hankaloittaa velallisen elinkeino- tai liiketoimintaa. Tarkoituksena on, että elinkeinotulosta ulosmitataan noin kuudennes keskimääräisestä bruttotulosta. (Linna 2019, 165–166.)

4.3 Elinkeinotuet

Luonnollisen henkilön elinkeinonharjoittamista varten saadusta tuesta ulosmitataan pääsääntöisesti 1/6 (Ulosottokaari 4 luku 64§). Tällaisia ovat esimerkiksi maataloustuet (Linna 2019, 165).

Valtioneuvosto linjasi 13.5.2020, että yrityksille maksetaan toimialasta riippumaton kustannustuki, jolla korvataan covid-19-pandemian aiheuttamia liikevaihdon menetyksiä. Kustannustuki painottuu yrityksiin, joihin pandemia on vaikuttanut eniten. Samalla tuetaan, että yritysten ei tarvitsisi lomauttaa työntekijöitä. (HE 91/2020 vp, 10.) Myönnetyssä kustannustuessa ei ollut ulosmittauskieltoa, joten tuki voitiin ulosmitata kokonaisuudessaan. Ulosottokaareissa tai muussa lainsäädännössä tulee olla ulosmittauskielto tukeen, mikäli tukea ei saa ulosmitata (HE 13/2005 vp, s52).

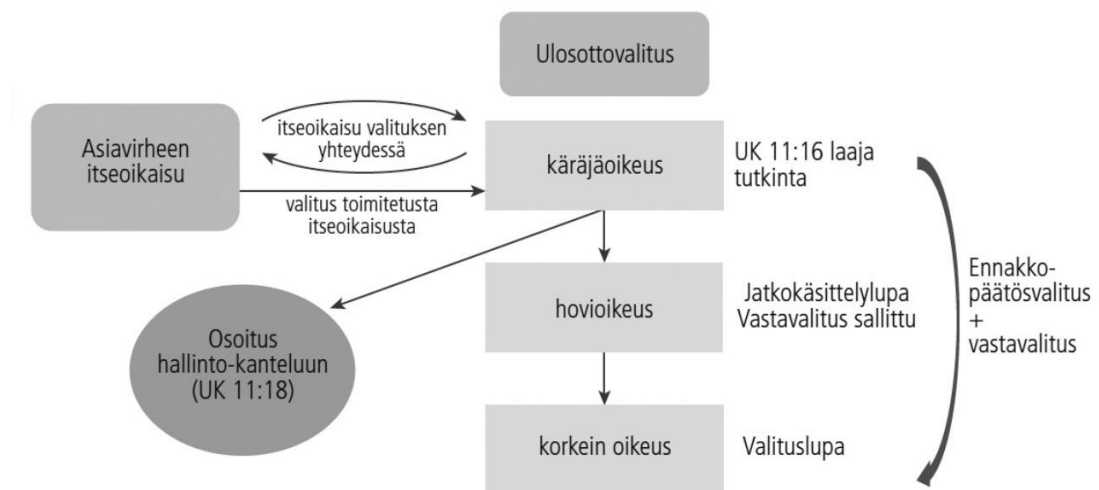
5 ULOSOTTOVALITUS

5.1 Oikeussuojajärjestelmä

Ulosoton oikeussuojajärjestelmään sisältyvät: keskeytysmääräys, itseoikaisu, ulosottovalitus ja täytäntöönpanoriita. (Linna 2018, 197) Tässä työssä tarkastellaan ulosottovalitusta ja asian käsittelyä käräjäoikeudessa.

Ulosottovalitus ratkaisee vain kyseisen ulosottovalituksen erimielisyyden, kun täytäntöönpanoriidan ratkaisulla on vaikutusta muihinkin saman tyyliisiin asioihin. Täytäntöönpanoriitana haetaan yleensä, kun hakija haluisi päätöksellä oikeusvoimavaikutusta muihin vastaaviin asioihin tai mikäli asialla tulisi paljon todistajia. (HE 83/2006, 60.) Täytäntöönpanoriita on täysimittainen oikeudenkäynti, jossa on suurempi riski kuluille ja oikeuden ratkaisun saamiseen voi mennä paljonkin aikaa (Koulu & Lindfors 2009, 173). Täytäntöönpanoriitaa käyttääkin esimerkiksi useammin perintätoimistot, joilla on paljon saman tyyliisiä riita-asioita. He voivat myös kantaa paremmin nousseen kuluriskinkin.

Ulosottovalitus ja itseoikaisu ovat osittain erillisiä, osittain yhdistettyjä oikeussuojakeinoja. Itseoikaisusta voidaan valittaa ja valituksesta voidaan toimittaa itseoikaisu. Näin ollen itseoikaisu voidaan tehdä, kun asiaa käsitellään kärjäoikeudessa. Itseoikaisua ja ulosottovalituksen suhdetta voidaan kuvata seuraavasti:

Kuvio 1. Itseoikaisun ja ulosottovalituksen suhde. (Linna 2018, 261)

Ulosottotarkastaja voi käyttää myös itseoikaisua asiavirheen korjaamisessa, jos se perustuu virheelliseen päätökseen tai puutteelliseen selvitykseen (Ulosottokaari 10 luku 1§). Itseoikaisulla voi myös korjata kirjoitus- ja laskuvirheen kaltaiset seikat (Ulosottokaari 10 luku 3§). Oikeus päättää siitä onko muutoksenhakija päässyt oikeuksiinsa. (Linna 2018, 259.)

5.2 Valitusoikeus

Täytäntöönpanotoimesta tai ulosottotarkastajan päätöksestä saa valittaa ainoastaan he, joihin päätös tai toimi on kohdistunut (Ulosottokaari 11 luku 1§). Ja näin ollen on ulosottotarkastajan päätöksen vaikutuspiirissä.

Oikeuskirjallisuudessa ongelmana on pidetty, ketä pidetään ulosottotarkastajan päätöksen vaikutuspiirissä. Voiko mahdollisesti velallisen työnantaja valittaa ulosmittauksesta perustellen, että mitään varoja ei kuuluisi tilittää ulosottoon. Ulosotossa on puollettu valitusoikeuden laajentamista velalliseen sivullisen puolesta ja velallisen

velalliseen. (Koulu & Lindfors 2009, 186.) Velallisen velalliselta saatavia varoja voidaan käyttää velallisen ulosotonsaataviin

Ulosottovalituksen tehneellä tulee olla ulosottotarkastajan päätökseen suora vaikutus. Valittaja voi siis olla ulosoton asianosainen tai sivullinen, jonka muutoksenhakuintressi on välitön. Tyypillisesti valittajana on velallinen itse. Ulosottotarkastaja ei voi olla asianosaisen edustaja tai vastapuoli, sillä hän on puolueeton lainkäyttäjä. (Linna 2018, 268–270.)

5.3 Valitusosoitus

Ulosottotarkastajalle esitettyjen väitteiden ratkaisu kuuluu ulosottotarkastajan toimivaltaan, mikäli se vaikuttaa ulosmittauksen tai toimenpiteen etenemiseen (Linna 2018, 255.) Ulosottotarkastajan tulee hankkia viran puolesta päätöksen tekemistä varten kohtuudella saatavissa olevaa selvitystä päätöksen tekemiseen. Väitteen tai vaatimuksen tekijän tulee esittää ne asiakirjat ja muut todisteet, joihin hän vetoaa perusteinaan ulosmittauksen virheellisyyteen. (Ulosottokaari 3 luku 31§.)

Ulosottotarkastajan päätöksestä voidaan ilmoittaa suullisesti väitteen tai vaatimuksen esittäjälle. Ulosottotarkastaja tekee tarvittaessa päätöksestä kirjallisen ratkaisun, kun esitetty väite tai vaatimus hylätään sekä asian ollessa epäselvä tai tulkinnanvarainen. Kirjallisessa ratkaisussa on valitusosoitus päätöksen liitteenä, jos päätöksestä voidaan valittaa. Valitusosoituksesta selviää missä tuomioistuimessa valitus käsitellään, valituksen määräaika ja mistä se lasketaan, mitä valituskirjelmässä pitää olla ja valituksen vaikutuksesta ja keskeyttämisestä ulosottoprosessiin (Ulosottokaari 3 luku 28§ ja 11 luku 13–14§). Oikeusturvan kannalta on tärkeää, että asianosainen saa valitusosoituksen sellaisen päätöksen jälkeen, johon voidaan hakea muutosta valittamalla, sillä muutoshaku on sidottu tiettyyn määräaikaan. Mikäli päätökseen ei voida hakea muutosta ulosottovalituksella ilmoittaa ulosottotarkastaja siitäkin asianosaiselle. (HE 106/1995, 105.) Valituskelpoisuus on suhteellisen laaja ulosottoasioissa, koska asianosaisille halutaan taata mahdollisimman kattava oikeusturva sekä mahdollisuus puuttua virheelliseen ulosmittaukseen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa (HE 106/1995, 91).

5.4 Valituksen kohde

Ulosottomenettelyssä ei ole aina mahdollista hankkia riittävän luotettavaa selvitystä. Tällöin asianosaisen oikeusturva vaatii, että riitakysymys voidaan käsitellä käräjäoikeudessa. (HE 106/1995, 8.) Ulosottotarkastajan tekemään ratkaisuun ja oikeusturvatiensä on ulosottovalitus käräjäoikeuteen. Ulosottovalitus on jälkikäteinen oikeussuojakeino suhteessa siihen toimeen, johon vaaditaan korjausta. Valitus, joka koskee vielä tekemätöntä toimea tai päätöstä, ei voida tutkia käräjäoikeudessa. (Linna 2018, 256–258.)

Ulosottovalitus voi koskea toimia, jotka ovat tapahtuneet ulosottoperusteen antamisen jälkeiseen aikaan (Linna 2018, 263). Toistuvaistulon ulosmittauksessa voidaan tehdä ulosottovalitus esimerkiksi vapaakuukauden kieltämisestä, ulosmittauksen keskeyttämisestä, maksusuunnitelmasta kieltäytymisestä, ulosmittauksen lykkäämisestä sekä ulosmittauksen määrän alentamisesta. Tämän lisäksi voi valittaa muun muassa maksuvelvoitteen lakkaaminen tai muuttuminen, kuten saatavan vanhentuminen tai koron kertyminen. (Linna 2018, 263). Valitus voi koskea koko päätöstä tai vain jotain tiettyä osaa päätöksestä. Esimerkiksi palkan ulosmittaamisessa voidaan hakea muutosta maksuvelvoitteen tai jokaiseen ulosmitattuun erään erikseen. (Linna 2018, 265.)

Ulosottokaarella säädetään seikkoja, joista ei voi valittaa. Näitä on muun muassa ulosottotarkastajan määräytyminen (Ulosottokaari 3 luku 14§), oikaisupyynnön hylkääminen (Ulosottokaari 10 luku 4§) sekä esteellisyysväitteen hylkäämisestä samalla, kuin valitetaan tehdystä toimesta (Ulosottokaari 1 luku 18§). Ulosottovalitus ei myöskään voi koskea ulosottoperusteena käytettävää tuomiota tai päätöstä. Muutosta tähän tulee hakea oikeudenkäymiskaaren mukaisesti (Linna 2018, 263).

5.5 Ulosottovalituksen käsittelypaikka

Ulosottotarkastajan tekemään ulosmittauspäätökseen haetaan muutosta käräjäoikeudesta. Nimikkeenä käräjäoikeudessa on valitus. (Linna 2018, 296.) Ulosottovalituksia käsitellään yhdeksässä käräjäoikeudessa, jotka ovat Helsingin, Varsinais-Suomen, Länsi-Uudenmaan, Oulun, Pirkanmaan, Pohjois-Savon, Päijät-Hämeen, Pohjanmaan ja Ahvenanmaan (Ulosottokaari 11 luku 2§).

Luonnollinen henkilö osoittaa valituksen sille käräjäoikeudelle, jonka tuomiopiirissä henkilön kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka sijaitsee. Oikeushenkilön asiaan haetaan muutosta kotipaikan käräjäoikeudesta tai jossa sen hallintoa pääsääntöisesti hoidetaan. (Ulosottokaari 11 luku 2a§). Eli käytännössä velallisen asiat ratkaistaan sen alueen käräjäoikeudessa, jossa velallinen asuu.

5.6 Valituksen sisältö ja määräaika

Valituskirjelmä tulee osoittaa asianomaiselle käräjäoikeudelle ja siinä on mainittava:

- ulosottotarkastajan päätös, johon haetaan muutosta
- yksilöidyt seikat, joihin vaatimus perustuu
- todisteet ja mitä niillä halutaan näyttää toteen sekä
- yhteystiedot, johon käräjäoikeus voi lähettää tiedonannot. (Ulosottokaari 11 luku 8§)

Muuten valituskirjelmä voi olla vapaamuotoinen sähköinen tai paperinen asiakirja, jolla haetaan muutosta tehtyyn toimeen (Linna 2008, 250). Valituskirjelmän tekemiseen ei ole katsottu asettaa niin suuria sisällöllisiä vaatimuksia kuin normaaleissa riita- ja rikosasioissa, sillä valitus koskee summaarisessa täytäntöönpanomenettelyssä tehtyjä päätöksiä (HE 106/1995 vp, 100).

Ulosottovalituksen tehnyt tulee liittää ulosottovalitukseen todisteet siitä, miksi ulosottotarkastajan tekemä ulosotonrajoituspäätös on virheellinen. Valituksen tehnyt voi vedota uusiin seikkoihin ja todisteihin koko valitusprosessin ajan. Todisteilla ulosottovalituksen tehnyt voi tuoda omaa kantaa esille paremmin. Todisteita voi olla esimerkiksi lääkärin lausunto kalliista lääkkeestä, resepti silmälaseista tai jokin muu ulosmittaukseen vaikuttava asiakirja. (HE 83/2006, 73.)

Ulosottovalitus ei pääsääntöisesti katkaise ulosoton toimia asian käsittelyn ajaksi, ellei asiasta anneta keskeytysmääräystä (Ulosottokaari 11 luku 9§). Tämän vuoksi valituksessa kannattaa vaatia täytäntöönpanon keskeyttämistä, vaikka täytäntöönpano olisi sillä hetkellä keskeytetty. Ulosottotarkastajan lupaus ulosmittauksen keskeyttämisestä valituksen käsittelyn ajaksi ei sido lupajaa. Lupauksen rikkominen olisi

epäeettistä ja johtaisi mahdolliseen korvausvelvollisuuteen toisessa oikeusprosessissa. (Koulu & Lindfors 2009, 189.)

Valituskirjelmä tulee toimittaa ulosottolaitokselle ennen valituksen tekemisen määräajan umpeutumista. Muutoksenhakuviranomaisen on kärjäoikeus ja kirjelmä osoitetaan kärjäoikeudelle, vaikka kirjelmä lähetetään ulosottolaitokselle. (Linna 2018, 300.) Eli kirjeen vastaanottaja on jokin aikaisemmin mainitusta yhdeksästä kärjäoikeudesta, mutta itse kirje toimitetaan ulosottolaitokselle. Ulosottovalituksen peruutus tehdään samalla tavalla, eli lähettämällä peruutus kirjallisesti ulosottoon tai kärjäoikeuden kansliaan (Ulosottokaari 6 luku 3§).

Määräaika valituksen tekemiseen on kolme viikkoa. Valituksen määräaika lasketaan asianomaiselle päivästä, jona valituksenalainen ulosmittauspäätös on tehty, jos siitä on hänelle etukäteen ilmoitettu tai hän on ollut toimituksessa läsnä (Ulosottokaari 11 luku 6§). Muuten määräaika lasketaan, kun velallinen saa tiedon tehdystä päätöksestä valitusosoituksineen (KKO 2007:32, perustelut).

Korkeimman oikeuden päätöksen mukaan postitse lähetetty päätös katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä päätöksen postittamisesta (KKO 2007:32, perustelut). Tämä aiheuttaa sen, että saman asian sisällä valitusoikeus voi päättyä eri aikaan, mikäli yksi velallinen on läsnä toimituksessa ja toiselle lähetetään tieto postitse (Koulu & Lindfors 2009, 188).

5.7 Valituksen vireille tulo ja ulosottotarkastajan lausunto

Valituskirjelmä tulee vireille, kun se on saapunut määräajassa ulosottolaitokselle (Ulosottokaari 11 luku 4§). Ulosottolaitos toimittaa valitusasiakirjat sekä ulosotonasiakirjat kärjäoikeuteen (Ulosottokaari 11 luku 4§). Valituskirjelmä toimitetaan ulosottolaitokselle, koska ulosottotarkastaja tai voudin tulee antaa lausunto kärjäoikeudelle kahden viikon kuluessa ulosottovalituksen jättämisen jälkeen (Ulosottokaari 11 luku 10§). Tällä toimella helpotetaan valitusasian käsittelyä kärjäoikeudessa. Samalla se mahdollistaa selvien virheiden korjaaminen itseoikaisun avulla ulosottokaaren mukaisesti. (HE 106/1995 vp, 95.)

Normaaleissa tapauksissa ulosottotarkastaja antaa käräjäoikeudelle lausunnon. Ulosottovalituksen ollessa poikkeuksellisesti laajempi tai sen vaatiessa laillista pohdintaa antaa kihlakunnanvouti lausunnon (HE 83/2006, 74.) Yksinkertaisessa lausunnossa ulosottotarkastaja kertoo tehdyt täytäntöönpanotoimet, eli tehdyt tapahtumat ja perusteet niihin. Lausunnossa otetaan kantaa valituskirjelmän vaatimuksiin ja perusteluihin. Samalla kerrotaan asian sen hetkinen vaihe ja mahdollisesti määrätty ulosoton keskeytys. (Koulu & Lindfors 2009, 190–191.) Lausunto sisältää myös selvityksen siitä, onko kirjelmä saapunut määräajassa. (Ulosottokaari 11 luku 4§.) Jos kirjelmä ei ole tullut määräajassa ulosottotarkastajan ei tarvitse laatia lausuntoa, mutta hänen tulee kuitenkin toimittaa ulosottovalitus ja ilmoitus valituksen myöhästymisestä käräjäoikeudelle (HE 106/1995, 95). Mikäli ulosottotarkastaja on korjannut asian tekemällään itseoikaisella ei lausuntoa vaadita, vaan asiasta toimitetaan itseoikaisupäätös käräjäoikeudelle. Samalla ilmoitetaan, onko itseoikaisupäätös tullut lainvoimaiseksi. (Ulosottokaari 11 luku 12§.)

Käytännössä ei ole aina varmuutta onko kyseessä valituskirjelmä, joka on tarkoitettu käräjäoikeudelle vai muu kirje. Tällöin ulosottotarkastajan tulee tiedustella asiakirjan tarkoitusta lähettäjältä. (Linna 2018, 301.) Mikäli kyseessä on valituskirjelmä, tulee ulosoton toimittaa se käräjäoikeuteen puutteellisenakin, sillä muuten on vaarana, että keskeytystä edellyttävä asia jää odottamaan ulosottotarkastajalle täydentämistä (HE 83/2006, 73). Käräjäoikeus huolehtii oikeudenkäymiskaaren mukaisesti puutteellisen asiakirjan täydentämistä. (Oikeudenkäymiskaari 5 luku 5§.)

Jos valituskirjelmä koskee ulosottotarkastajan laiminlyömiä tai tekemää virheellistä virkatoimea, eikä asiaa voi tutkia muutoksenhakemuksena tulee käräjäoikeuden ohjeistaa asianomaista kantelemaan Ulosottolaitoksen keskushallinnolle. (Ulosottokaari 11 luku 18§.)

5.8 Valituksen käsittely käräjäoikeudessa

Käräjäoikeudessa ulosottovalitus on käsiteltävä kiireellisenä (Ulosottokaari 11 luku 15§). Mahdollinen vaatimus täytäntöönpanon keskeyttämisestä on ratkaistava heti.

Vaikka tällaista vaatimusta ei olisikaan esitetty voidaan asian keskeyttää myös viran puolesta, eli ilman keskeyttämisvaatimustakin (Koulu & Lindfors 2009, 191).

Maallikkoasianosainen ei välttämättä osaa pyytää asian keskeyttämistä. Lain mukaan keskeyttämisessä on otettava huomioon täytäntöönpanon vaihe, valituksen tai kanteen hyväksyminen tai valituksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä aiheutuva haitta. Ilman asian käsittelyä ei voida arvioida lopputulosta. Hakijalle aiheutuva haitta on mahdollinen maksun viivästyminen, joka korvataan saadulla viivästyskorolla. Velalliselle taas toistuvaisulosmittauksen jatkaminen voi aiheuttaa suurtakin taloudellisia ongelmia. (Koulu & Lindfors 2009, 194–195.)

Asiaan osallista valittajaa käräjäoikeus kehottaa kertomaan näkemyksensä hakemukseen tai pyydettyyn toimenpiteeseen. Lisäksi tarvittaessa pyydetään esittämään perusteet vastustamiselle, vaatimukset, ilmoittamaan todisteet sekä esittämään vaatimukset oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta ja väite siitä, ettei tuomioistuimien voi ottaa asiaa tutkittavaksi mahdollisen esteellisyyden takia sekä ilmoittamaan todisteet. (Oikeudenkäymiskaari 8 luku 6§.)

Mikäli hakija ei noudata tuomioistuimen kehotusta antaa kirjallista selostusta tai jää pois hakemusasian istunnosta, asia jätetään käsittelemättä. Jos muu asian osallinen jättää lausumatta tai saapumatta paikalle käräjäoikeuden pyynnöstä, asia voidaan ratkaista laiminlyönnistä huolimatta. (Oikeudenkäymiskaari 8 luku 7§.)

Oikeudenkäymiskaarissa veloitetaan, että hakemusasia käsitellään kirjallisesti kansliassa tai suullisesti hakemusasian istunnossa. Istunnossa asia on käsiteltävä, jos asiassa kuullaan asiaan osallista, todistajaa tai muuta henkilöä henkilökohtaisesti. Asia tulee käsitellä istunnossa myös, mikäli asiaan osallinen sitä vaatii tai käräjäoikeus katsoo sen aiheelliseksi. (Oikeudenkäymiskaari 8 luku 3§.) Korkeimman oikeuden päätöksessä todetaan, että asia tulee käsitellä oikeuden istunnossa asianosaisen vaatiessa, jos valitus ei ole selkeästi perusteeton (KKO 2008:21, perustelut). Istunnossa voidaan käsitellä valituksesta vain tietty osa tai tiettyjen osien osalta. Istuntoon kutsutaan ne asian osalliset, joita käsittely koskee. Käsittelyä voidaan jatkaa myöhemmin kansliassa tai tarvittaessa uudessa istunnossa. (Oikeudenkäymiskaari 8 luku 8§.)

Käräjäoikeus voi tutkia ulosottotarkastajan ratkaisua laajemminkin, kuin vain valitusta asiasta. Tähän syynä on se, että lähtökohtaisesti asianomaisen ei tarvitse valvoa omaa etuaan, vaan valvonta tapahtuu viranpuolesta. (Linna 2018, 303, 339.) Yksilöinti on kuitenkin tärkeää, että käräjäoikeus voi kiinnittää erityisesti huomiota valituksessa mainittuihin kohteisiin. (Linna 2018, 303)

Korkeimman oikeuden ratkaisussa 1999:5 todettiin, että käräjäoikeus ei olisi saanut antaa ratkaisua ennen kuin muutoksenhakija on lausunut ulosottotarkastajan lausunnon jälkeen (KKO 1999:5, pääasiaratkaisun perustelut).

Ulosottovalitus ratkaistaan käräjäoikeudessa päätöksellä tai tekemällä hakemuksessa tarkoitettu muu toimenpide (Oikeudenkäymiskaari 8 luku 10§). Päätöksen jälkeen ulosottotarkastaja jatkaa täytäntöönpanoa tai ryhtyy välittömästi ulosmittauksen peruuttamiseen (Linna 2018, 343).

Jos ulosottovalitus hyväksytään, jätetään tutkimatta tai hylätään, on kansliapäätöksen antamispäivästä ilmoitettava asianosaisille. Päätös tulee antaa 14 päivän sisällä käsittelyn päättymisestä tai istunnon pitämisestä. (Oikeudenkäymiskaari 8 luku 11§.)

Käräjäoikeuden päätöksestä tyytymätön valittaja voi hakea muutosta hovioikeudelta ja sen jälkeen korkeimmalta oikeudelta oikeudenkäymiskaaren mukaisesti (Ulosottoakaari 11 luku 19§). Jatkovalitukset käsitellään myös kiireellisenä ylemmissä tuomioistuimissa (Koulu & Lindfors 2009, 192). Yleisten periaatteiden vuoksi ulosottotarkastaja ei saa hakea muutosta päätökseen, jolla hänen päätöksensä on kumottu tai muutettu (Koulu & Lindfors 2009, 192).

Muihin ulosottovalituksiin oikeusvoimavaikutusta ei lähtökohtaisesti ole. Asioiden tulisi olla aivan identtisiä kohdeomaisuudeltaan, asianomaiset sekä vaatimusten perusteluineen tulisi olla samat. (Linna 2018, 345)

5.9 Ulosottovalituksen kulut

Asianosaiset vastaavat itse omista oikeudenkäyntikuluistaan. Erityisestä syystä käräjäoikeus voi kuitenkin velvoittaa hävinneen osapuolen korvaamaan voittaneen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osittain. (Ulosottokaari 11 luku 20§).

Mahdollisten oikeudenkäyntikulujen lisäksi tulee maksettavaksi käräjäoikeuden oikeudenkäyntimaksu. Vuonna 2022 oikeudenkäyntimaksu on 270 euroa. Kyseistä maksua ei peritä, jos käräjäoikeus muuttaa ulosottotarkastajan päätöstä valittajan hyväksi. Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä, mikäli valittaja on saanut oikeusapulain käsittelymaksun vapautuksen. (Ulosottolaitoksen [www-sivut 2022.](#))

6 KÄRÄJÄOIKEUKSIEN TILASTOA

Asiamääriin nähden ulosottovalitus on erittäin harvinainen toimenpide. Ulosottolaitoksen mukaan vuonna 2020 ulosotossa on käsitelty yhteensä 2 978 253 asiaa (Ulosotto Suomessa 2020, 6–7.) Samana vuonna ratkaistiin 1 132 ulosottovalitusta (Oikeusrekisterikeskus sähköposti 1.4.2022). Vuonna 2020 ratkaistuista ulosottovalituksista hyväksyttiin kokonaan tai osittain 65 kappaletta. (Oikeusrekisterikeskus sähköposti 1.4.2022) Vuonna 2021 ulosottovalituksia on ratkaistu 1066 kappaletta ja niistä on hyväksytty osittain tai kokonaisuudessaan 98 kappaletta. (Oikeusrekisterikeskus sähköposti 1.4.2022.) Näistäkin määristä vain osa on koskenut luonnollisen henkilön toistuvaistulon ulosmittaamista. Kokonaisuudessaan ulosottovalitusprosessi on hyvä pienten valitus määrien vuoksi, mutta valitusten vähäinen menestymisaste antaa vaikutelman rakenteellisesta heikkoudesta (Koulu & Lindfors 2009, 185).

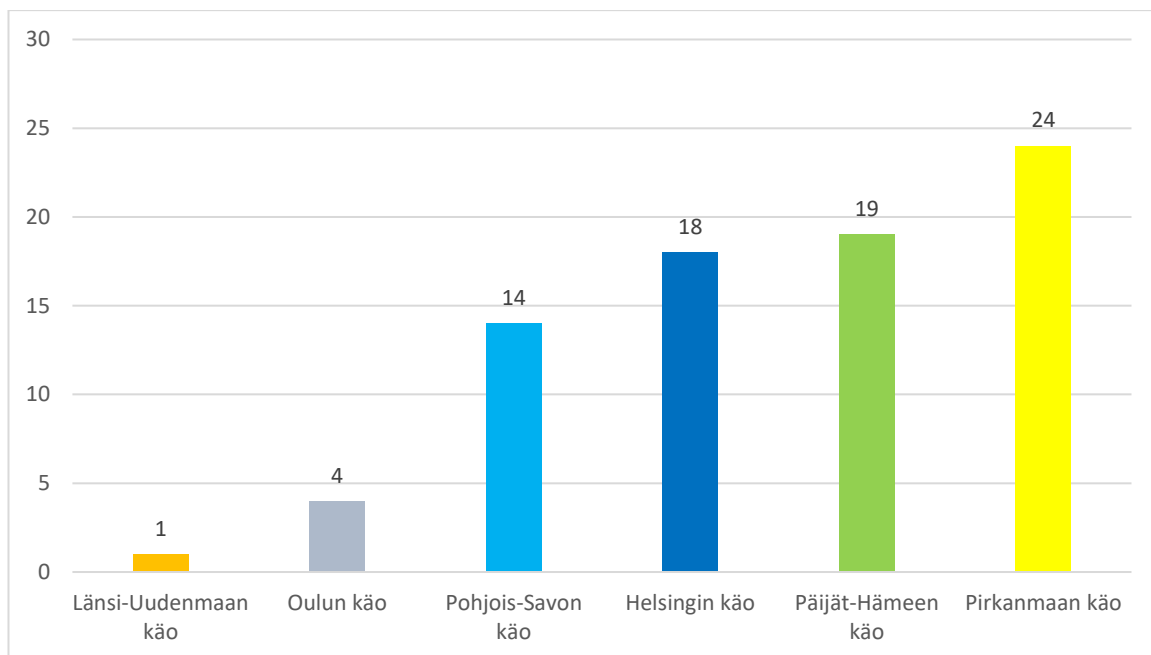
Ulosottovalituksia käsitellään Suomessa yhdeksässä tuomivaltaisessa käräjäoikeudessa. Käräjäoikeudet ovat Ahvenanmaan, Helsingin, Länsi-Uudenmaan, Oulun, Pirkanmaan, Pohjanmaan, Pohjois-Savon, Päijät-Hämeen ja Varsinais-Suomen (Ulosottokaari 11 luku 2§). Opinnäytetyössä käsitellään kuudesta käräjäoikeudesta saapuneita tuomioita. Käräjäoikeuksien päätöksiä ei tilastoida ulosottolaitoksessa ja niitä

toimitetaan käräjäoikeuksista tapauksissa vaihtelevasti. Tuomioita lähetetään valtakunnanvoudin kanslialle lähinnä silloin, kun valtion puolesta asiaan annetaan lausunto. Toinen lähettämisen syy on ulosottomenettelyn tilan seuraaminen. (Talvitie sähköposti 8.3.2022.)

Työntilajalta valtakunnanvoudin kanslialta sain ulosottovalituksia yhteensä 515 kappaletta. Yhteensä ulosottovalituksia on tehty 1132 kappaletta vuonna 2020 (Oikeusrekisterikeskus sähköposti 1.4.2022). Suurin osa saaduista tuomioista koski muuta kuin luonnollisen henkilön toistuvaistuloa. Tuomioista on koottu tiedot, koskeeko valitus luonnollisen henkilön toistuvaistulon ulosmittaamista. Tällaisia tuomioita oli yhteensä 80 kappaletta. Näiden tuomioiden tiedot on eritelty opinnäytetyön liitteessä 1. Tämän jälkeen tuomioista on tarkasteltu, miten käräjäoikeus on ratkaissut valitus asian ja mahdollisen hylkäysperusteen. Tuomiosta on tarkastettu myös mistä ulosmittauksenlajista ulosottovalitus on tehty. Toistuvaistulon ulosmittauksessa voidaan tehdä ulosottovalitus esimerkiksi vapaakuukaudesta, ulosmittauksen keskeyttämisestä, maksusuunnitelmasta kieltäytymisestä, ulosmittauksen lykkäämisestä sekä ulosmittauksen määrän alentamisesta. Tämän lisäksi voi valittaa muun muassa maksuvelvoitteen lakkaaminen tai muuttuminen, kuten saatavan vanhentuminen tai koron kertyminen. (Linna 2018, 263). Lopuksi on tarkasteltu, onko valituksen- tai päätöksen perustelussa käytetty covidia tai väliaikaista covid-pykälää. Tuomiot ovat osittain lukukappaleita, joten nämä eivät sisällä tietoa tuomion lainvoimaisuudesta. Tämän takia suurin osa käsitellyistä tuomioista ei ole ollut lainvoimaisia tai niistä puuttuu tieto lainvoimaisuudesta kokonaan. Tuomioiden antopäivät ovat olleet 7.1.2020-29.12.2020.

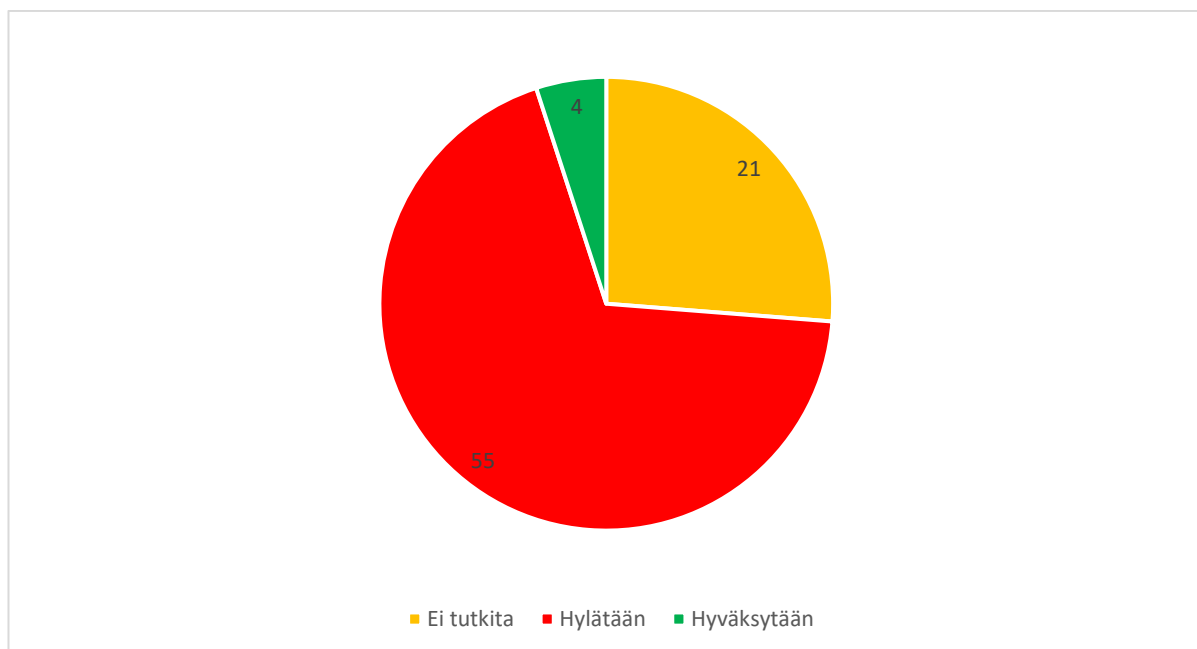
6.1 Taustatietoja

Opinnäytetyössä luonnollisen henkilön toistuvaistuloa käsiteltävät tuomiot ovat annettu kuudessa eri käräjäoikeudessa. Käräjäoikeudet ovat Pirkanmaan, Päijät-Hämeen, Helsingin, Pohjois-Savon, Oulun ja Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuksissa. Eniten tuomioita on tullut Pirkanmaan käräjäoikeudesta (24 kpl). Seuraavaksi eniten tuomioita on tullut Päijät-Hämeen (19 kpl) ja Helsingin (18 kpl) käräjäoikeuksista. Ainoastaan yksi tuomio on tullut Länsi-Uudeltamaalta.

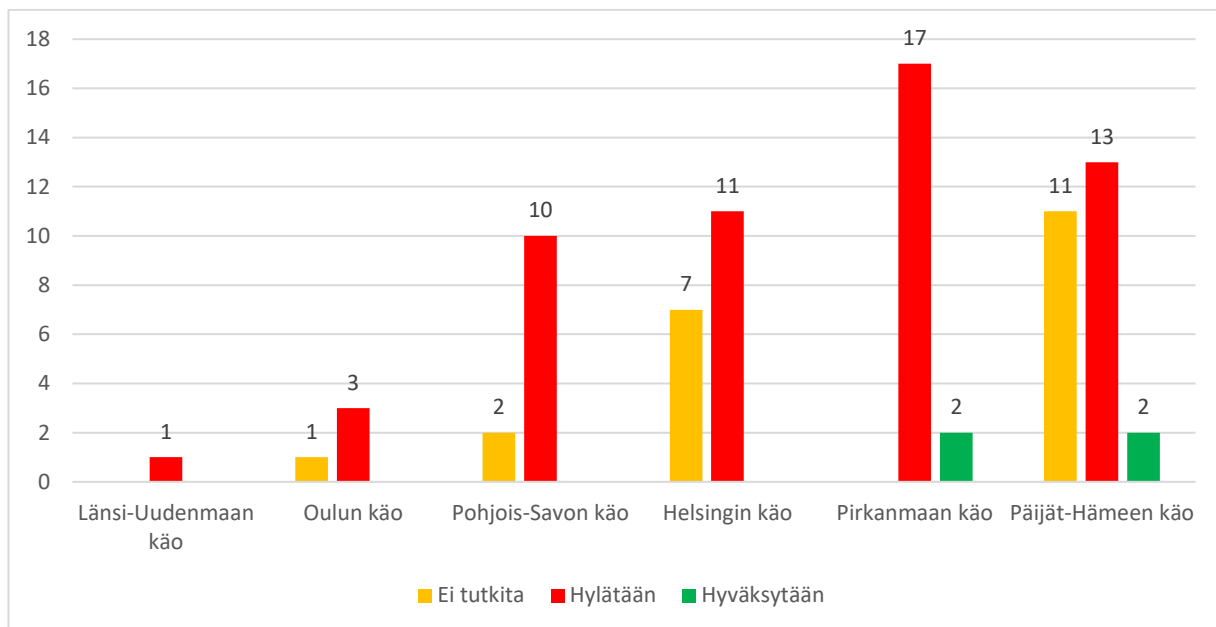
Kuvio 1. Käräjäoikeuden tuomiot kappaleittain

Käräjäoikeudet ovat hylänneet 55 kappaletta ulosmittausvalituksia. Päätöksistä 21 kappaletta ei ole tutkittu. Syy tutkimatta jättämiseen on ollut, että hakemusta ei ole täydennetty käräjäoikeuden pyynnöstä, valitus on vedetty pois tai se on tehty myöhässä. Neljässä päätöksessä käräjäoikeus on muuttanut ulosottotarkastajan päätöstä.

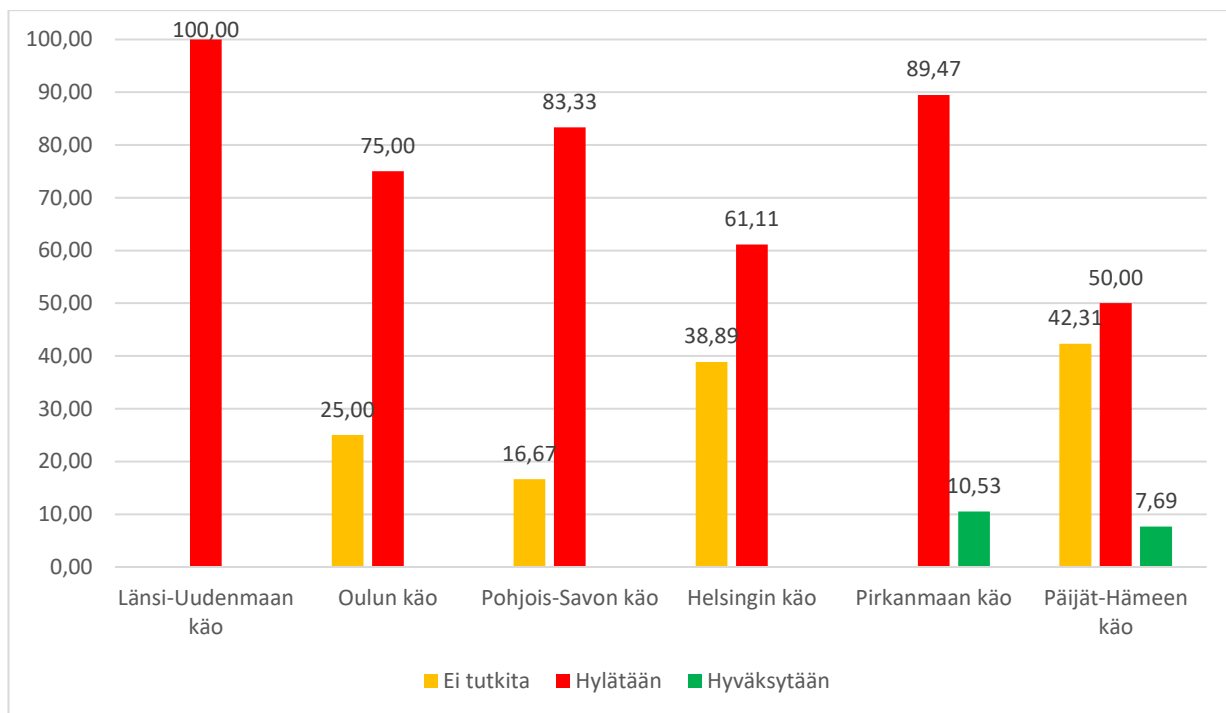
Kuvio 2. Valituksen ratkaisu kappaleittain

Päijät-Hämeen ja Pirkanmaan käräjäoikeuksissa on muutettu kaksi ulosottotarkastajan päätöstä. Muuten Pirkanmaan käräjäoikeus on hylännyt kaikki ulosottovalitukset. Helsingissä on annettu 18 kappaletta tuomiota, joista kaikki on hylätty tai jäänyt tutkimatta.

Kuvio 3. Valituksen ratkaisu kappaleittain käräjäoikeuksissa

Prosentteina nousee Länsi-Uusimaa eniten päätöksiä hylänneeksi, mutta sieltä on vain yksi päätös, joten tilastollisesti asia ei ole merkittävä. Helsingin käräjäoikeudessa nousee tutkimattomien tapaus verrattain isoksi (38,89 %). Pirkanmaalta on paljon päätöksiä (19 kpl), joista käräjäoikeus on muuttanut noin 10 %. Päijät-Hämeen käräjäoikeudessa puolet päätöksistä on hylätty ja puolet on jäänyt tutkimatta tai hyväksytty.

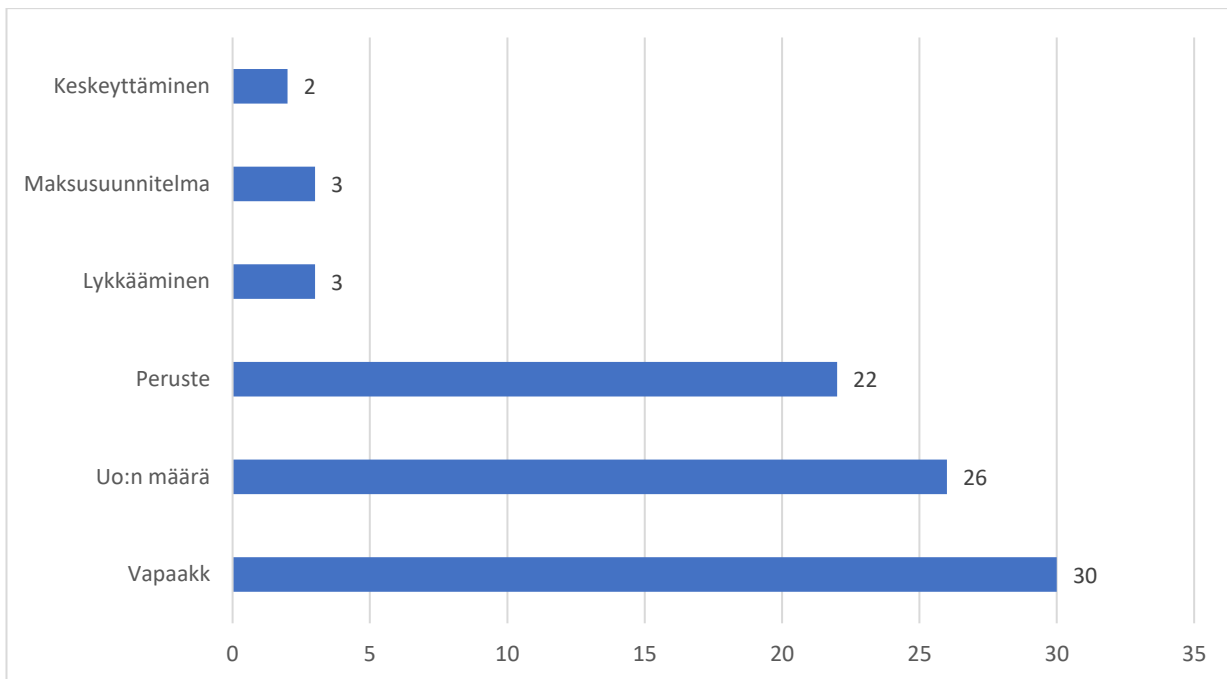

Kuvio 4. Valituksen ratkaisu prosentteina

6.2 Ulosottovalituksen kohde

Velallinen voi sisällyttää ulosottovalitukseen monta eri kohdetta esimerkiksi vapaakuukauden ja ulosmittauksen määrän (Helsingin käräjäoikeus 4.2.2020 U19/42996). Näin oli tehty kuudessa valituksessa, joten valituksen kohteita on yhteensä 86 kpl. Aiheista voidaan erottaa maksusuunnitelmaan, ulosmittauksen määrään, -lykkämiseen, -keskeyttämiseen, -perusteeseen ja vapaakuukauteen liittyviä aiheita. Sitä anooko velallinen ulosmittauksen määrän rajoittamista vai vapaakuukautta riippuu velallisesta itsestään.

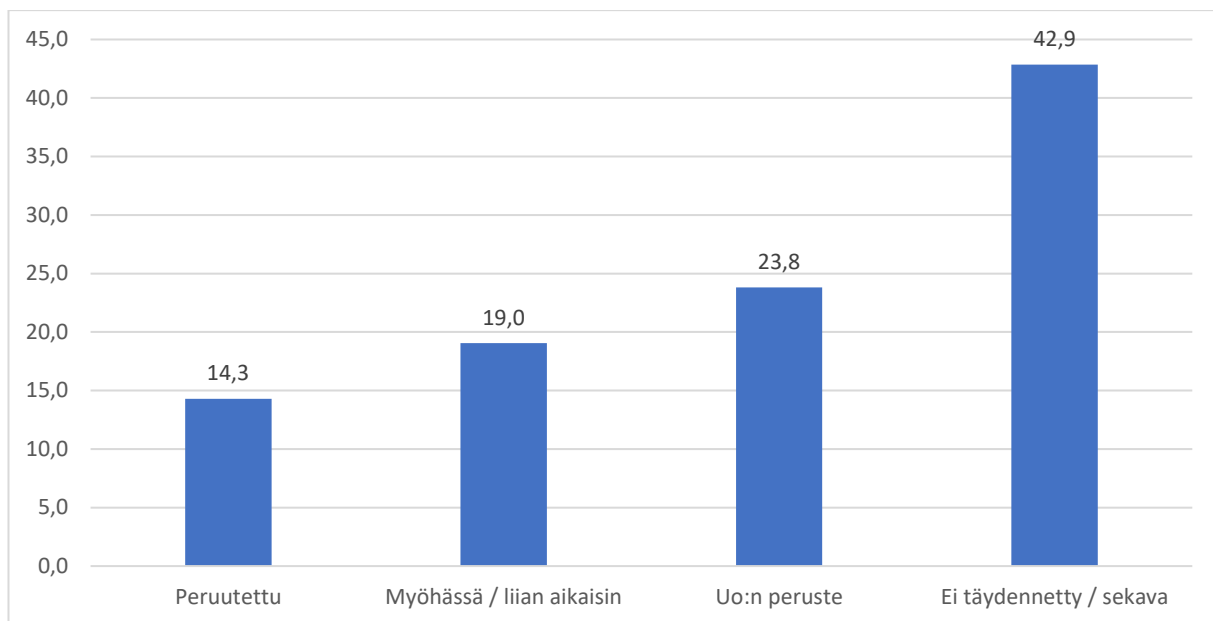
Ulosmittaus aiheista suurimmaksi on noussut vapaakuukausi anomukset (30 kpl) ja ulosmittauksen määrä (26 kpl) sekä ulosmittauksen peruste (22 kpl). Ulosottovalituksella ei voida ratkaista esimerkiksi asiaa, jossa valitetaan ulosoton perusteesta. Ulosoton perusteena toimii yleensä käräjäoikeuden tuomio, jossa vastaaja (ulosoton velallinen) veloitetaan maksamaan kantajalle (ulosoton hakijalle) tietty summa. Ulosmittauksen aloituksen lykkäämistä ja maksusuunnitelman laatimista molempia vaati kolme valittajaa.

Kuvio 10. Ulosottovalituksen kohde kappaleittain

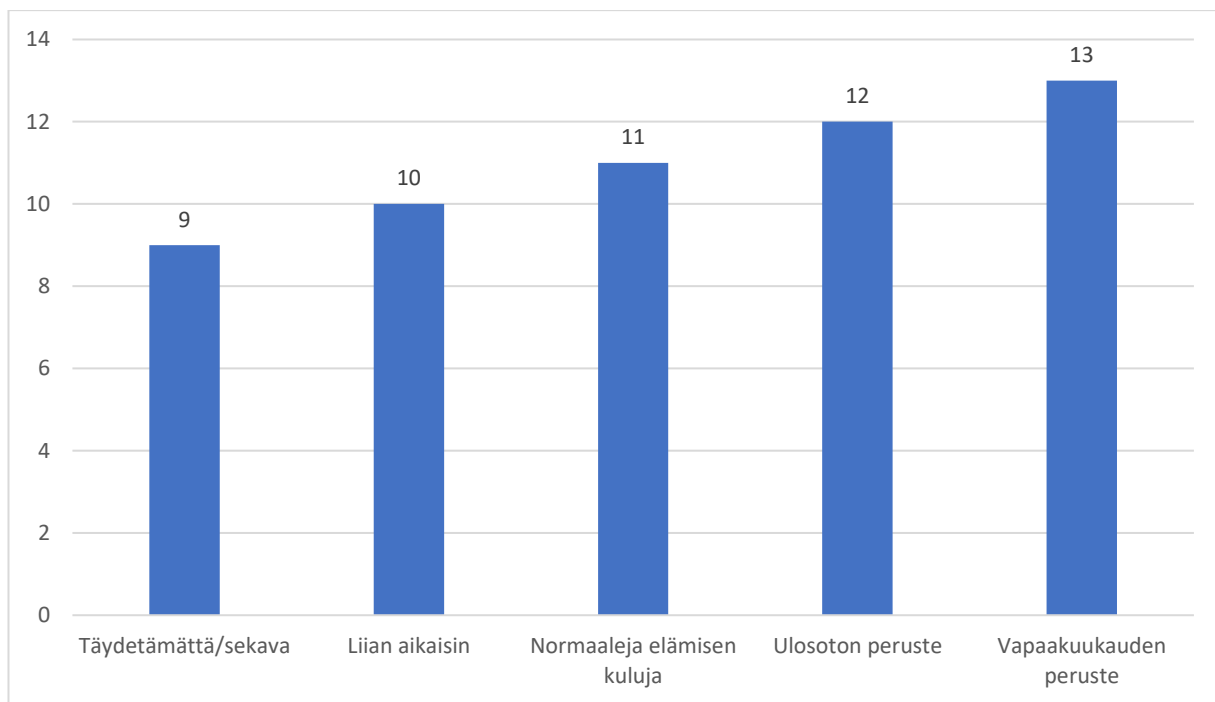
6.3 Käräjäoikeuden hylkäämisperusteita

Käräjäoikeuden hylkäämistä ulosottovalituksista noin puolet (42,9 %) ei voitu tutkia, kun ulosottovalitus oli sekava eikä sitä täydennetty käräjäoikeuden pyynnöstä huolimatta. 23,8 % hakemuksista koski ulosmittauksen perustetta. Noin 20 % hakemuksista tuli ulosmittauksen tehdyn tilityksen jälkeen tai ennen, kuin ulosottotarkastaja oli tehnyt asiasta valituskelpoisempä päätöksen.

Kuvio 5. Käräjäoikeuden tutkimatta jättäminen prosentteina

Käräjäoikeudessa hylättyjä päätöksiä oli 55 kpl. Suurin osa (13 kpl) koski vapaakuukauden myöntämisen perusteisiin liittyviin seikkoihin. Tällaisia seikkoja oli muun muassa se, että kyseessä ei ollut tulorajaulosmittaus tai samasta aiheesta myönnetty jo ulosmittauksen rajoitus. Liian aikaisin ulosottovalitus tehtiin 10 tapauksessa, eli ulosmittaus ei ole kestänyt vielä vuotta tai vapaakuukausia ehtii vielä myöntämään vuoden sisällä. Hylkäyksen syynä mikään ei nouse vallitsevaksi syyksi ja ero seuraavaan on kaikissa 1.

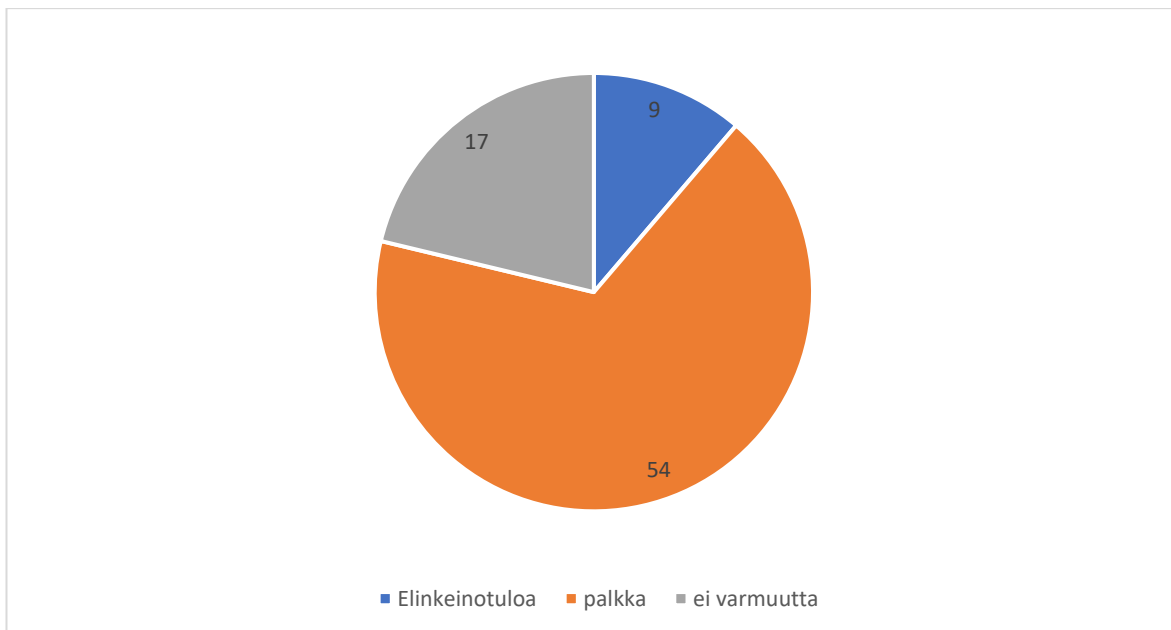

Kuvio 6. Käräjäoikeudessa hylättyjä päätöksiä kappaleittain

6.4 Ulosmittauksen laji

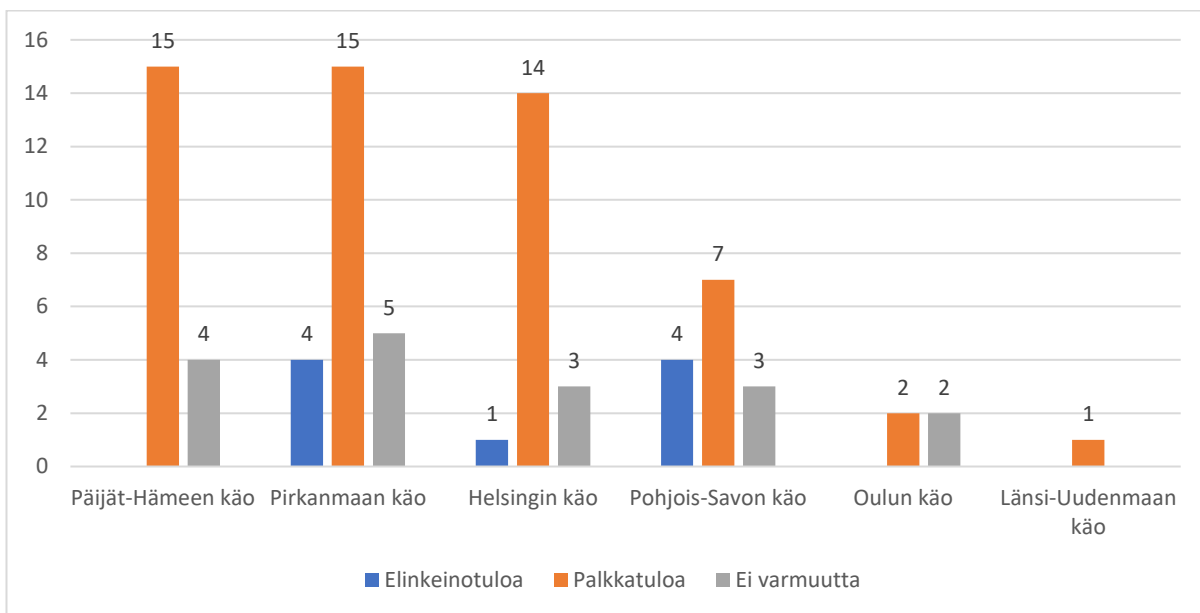
Käräjäoikeuden tuomioista on kerätty tiedot siitä mitä tuloa velalliselta on ulosmitattu. Velallisen saama tulo on jaoteltu pääomatuloon, ansiotuloon ja muuhun tuloon. Muu tulo on ollut tuloa, joka ei käy selväksi käräjäoikeuden ratkaisussa onko kyseessä pää-oma- vai ansiotuloa.

Tuomioista suurin osa on koskenut palkkatulon ulosmittaamista (54 kpl) ja yhdeksän tuomiota on koskenut velallisen elinkeinotuloa. 17 tapauksessa annetusta tuomiosta ei ole selvinnyt minkä tulon ulosmittaamisesta on ollut kyse.

Kuvio 7. Ulosmittauksen laji kappaleittain

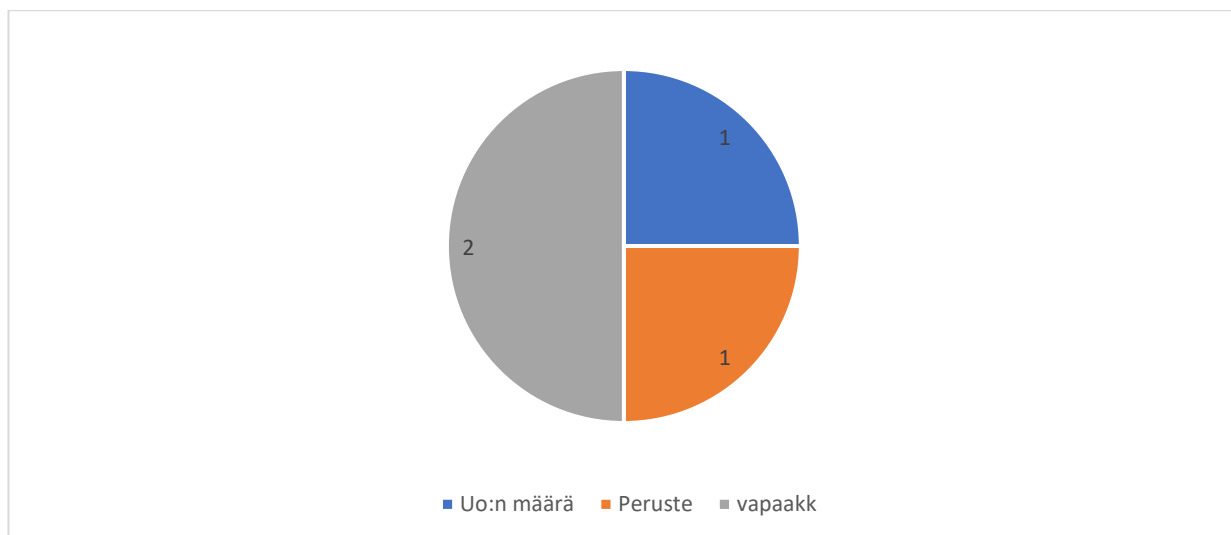
Päijät-Hämeen Pirkanmaan ja Helsingin käräjäoikeuksissa on käsitelty eniten palkkatulon ulosmittaamisia. Pohjois-Savon käräjäoikeudessa on tullut vireille monipuolisimmin eri ulosmittaus lajeja. Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden päätös on koskenut palkkatuloa.

Kuvio 8. Ulosmittauksen laji kappaleittain käräjäoikeuksissa

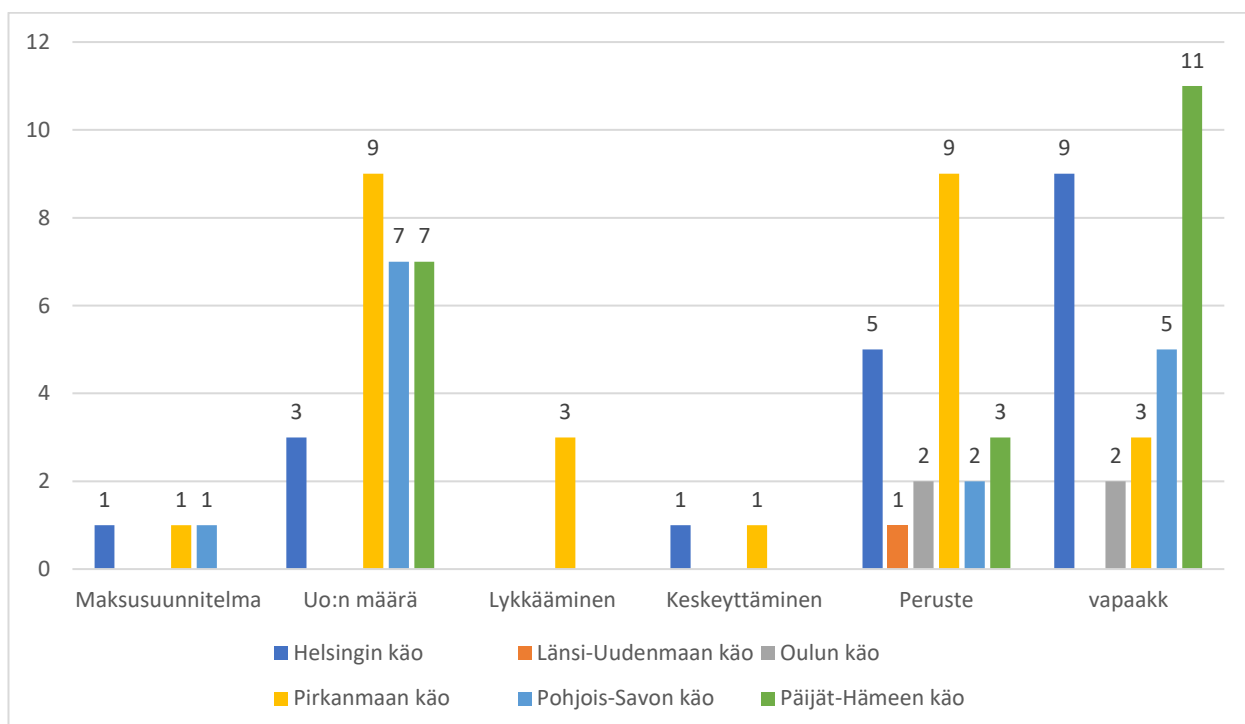
Käräjäoikeudet ovat muuttaneet neljää eri ulosottotarkastajan päätöstä. Kaksi muutettua päätöstä on koskenut vapaakuukautta (Päijät-Hämeen käräjäoikeus 19.5.2020 U20/789 ja Päijät-Hämeen käräjäoikeus 26.10.2020 U20/1810). Vapaakuukaudet on

myönnetty velallisten kulujen noustessa. Ulosmittauksen määrää on koskenut yksi valitus (Pohjois-Savon käräjäoikeus 7.10.2020 U20759). Ulosoton perusteeseen liittyvä valitus on koskenut saatavan vanhentumista ulosoton aikana (Pohjois-Savon käräjäoikeus 8.6.2020 U20/33).

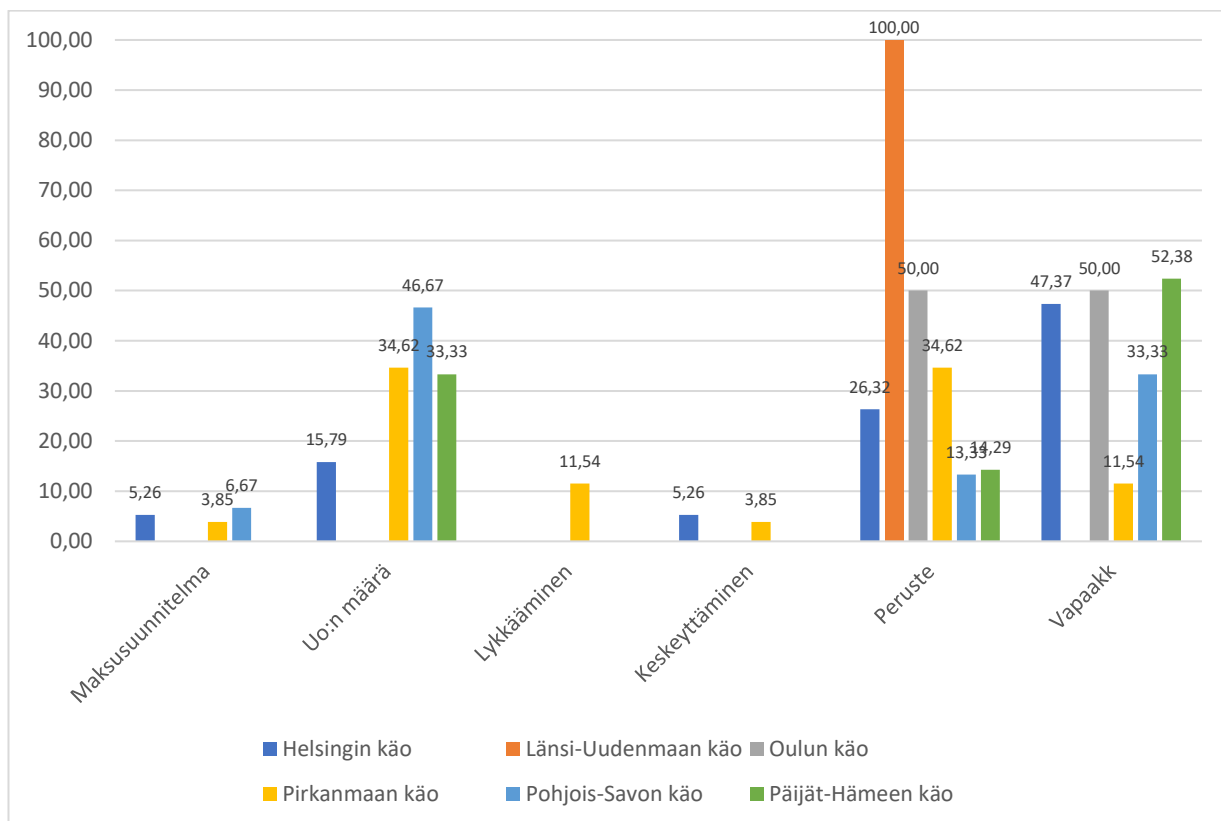
Kuvio 9. Muutetut ratkaisut kappaleittain

Päijät-Hämeen käräjäoikeudelta haettiin muutosta vain kolmesta kohteesta; vapaakuukaudesta (11 kpl), perusteesta (3 kpl) ja ulosmittauksen määrästä (7 kpl). Pirkanmaan käräjäoikeudelta haettiin muutosta kaikissa kuudesta lajista.

Kuvio 11. Ulosottovalituksen kohde kappaleittain kärjäoikeuksissa

Valituksen kohteita prosentteina alueittain tarkastellen ei mikään kärjäoikeuksista nouse ylitse muiden. Länsi-Uudenmaan kärjäoikeuden prosentti on ulosottoperusteen osalta iso, mutta tilastollisesti se ei ole merkitsevä tuomioiden vähäisyyden takia.

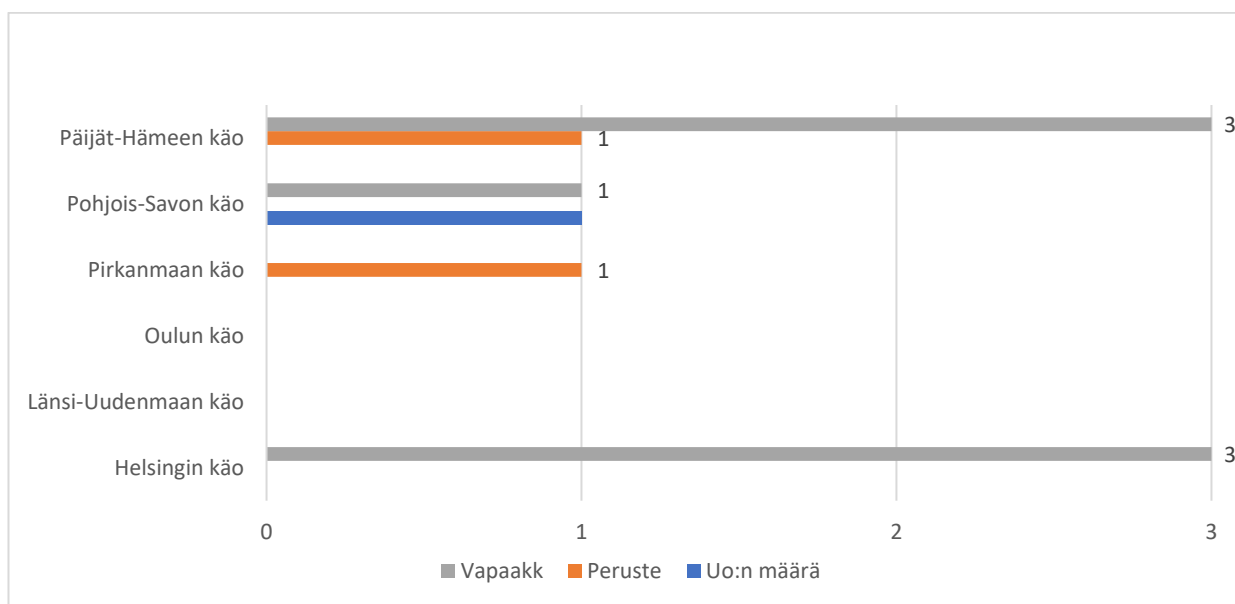
Kuvio 12. Valituksen kohde prosentteina kärjäoikeuksissa

6.5 Covid-19

Covid-19 on ollut valituksen kohteen tai kärjäoikeuden perusteluissa eniten Päijät-Hämeen kärjäoikeudessa (4 kpl). Helsingissä perusteluissa on käsitelty kolmessa päätöksessä covid-19 aiheuttaneita kuluja. Vapaakuukausia koskevissa valituksissa on eniten käytetty covidia (7 kpl). Oulun ja Länsi-Uudenmaan tuomiossa ei ole tullut yhtään covid-19 vaikuttavaa tuomiota.

Covidin takia yhdessä ratkaisussa on katsottu voitavan myöntää lisä vapaakuukausi nousseiden kulujen perusteella (Päijät-Hämeen kärjäoikeus 19.5.2020 U20/789). Pohjois-Savon kärjäoikeudessa ulosmittauksen määrää on koskenut yksi covid

perusteinen ulosottovalitus, joka on muutettu (Pohjois-Savon kärjäoikeus 7.10.2020 U20/759).

Kuvio 13. Kappaletta ulosottovalituksen tai tuomion perusteissa covid-19

7 YHTEENVETO

Opinnäytetyössä käsitellään luonnollisen henkilön ulosmittauksen helpottamista sekä ulosoton oikeussuojajärjestelmään kuuluvaa ulosottovalitusta. Työn tarkoituksena on selittää mitkä asiat vaikuttavat yksityishenkilön ulosmittaukseen ja miten ulosottotarkastajan ratkaisuun tyytymätön voi hakea muutosta ulosottovalituksella. Työn tarkoituksena on myös selittää ulosottovalituksen käsittelyprosessi kärjäoikeudessa. Opinnäytetyön ydinkysymykset olivat mistä aiheista on valitettu kärjäoikeuteen toistuvaistulon ulosmittaamisessa, vaikuttaako kärjäoikeuden sijainti ulosottovalituksen syyhyn sekä onko ulosottovalitus kumottu ja minkä takia, jos on. Käytäntöä työhön on saatu kärjäoikeuden ratkaisemista ulosottovalituksista. Tuomioista tarkasteltiin myös, onko kärjäoikeudet käyttäneet väliaikaista covid pykälää.

Työn tutkimusmenetelmänä on ollut lainoppi ja empiirinen tutkimusmenetelmä. Lainopilla pyritään luomaan kuvaa kokonaisuudesta eikä sillä pyritä ratkaisemaan yksittäistä

oikeustapausta. Empiiristä tutkimusmenetelmää käytetään kuvailemaan vallitsevaa oikeuskäytäntöä ja yhteiskunnallista merkitystä. Tutkimusmenetelmillä työssä pyritään kuvailemaan ulosottokaaren antamia raja-arvoja ja miten lainkäyttäjät ovat tulkinneet lakia eri luonnollisten henkilöiden ulosottovalituksissa. Lakien vaikutukset reaali-ilmaan on tärkein syy laatia uusia lakeja tai muuttaa ja kumota entisiä. Oikeudellinen sääntely on päätöksien tekijöiden instrumentti, jolla pyritään korjaamaan epäkohtia. (Miettinen 2016, 248.)

Opinnäytetyötä varten saatiin käräjäoikeuden ratkaisuja vuodelta 2020 työn toimeksiantajalta valtakunnanvoudin kanslialta. Käräjäoikeuden ratkaisuja oli yhteensä 515 kappaletta, jotka käytiin läpi ja tarkasteltiin koskiko ratkaisu toistuvaistulon ulosmittaamista. Suurin osa kaikista ulosottovalituksista on koskenut muuta kuin luonnollisen henkilön toistuvaistulon ulosmittausta. Opinnäytetyössä käsiteltyjen luonnollisen henkilön toistuvaistulon ulosottovalituksista hyväksyttiin osittain tai kokonaan vain neljä kappaletta. Työssä tarkasteltiin yhteensä 80 tuomiota. Opinnäytetyön aineisto on ollut kattavaa kokonaisuuteen nähden. Vuonna 2020 ratkaistiin yhteensä käräjäoikeuksissa 1132 ulosottovalitusta, joten työn aineisto kattoi vajaa puolet kaikista ulosottovalituksista. Kaikista ulosottovalituksista hyväksytään osittain tai kokonaan todella pieni osa. Vuonna 2020 ulosottovalituksista hyväksyttiin 65 kappaletta. Vähäisten muuttamisperusteisen ulosottovalituksien takia aineistosta ei voi tehdä päätelmiä ulosottovalituksien yleisistä hyväksymisperusteista tai käräjäoikeuksien linjauksista.

Opinnäytetyössä voidaan tehdä seuraavanlaisia huomioita. Ulosottotarkastaja voi tehdä ulosmittauksia luonnollisen henkilön saamasta palkasta sekä elinkeinosta saatavasta tulosta. Velallisen tulon ulosmittaamiseen voi tehdä tapauskohtaisia helpotuksia ulosottokaaren mukaisesti. Helpotuksia ovat ulosmittauksen rajoittaminen, ulosmittauksen lykkääminen tai vapaakuukaudet. Mikäli velallinen ei ole tyytyväinen ulosottotarkastajan ulosmittauksen rajoittamispäätökseen, voi tästä tehdä ulosottovalitukset käräjäoikeuteen. Ulosottovalituksella ratkaistaan vain kyseisen päätöksen oikeellisuus. Ulosottovalitus on prosessina selkeä ja tähtää asian ratkaisemiseen. Ei ole väliä toimittaako ulosottovalituksen käräjäoikeuteen tai ulosottotarkastajalle vai toimittaako puutteellisen hakemuksen määräajassa, sillä hakemusta voi täydentää myöhemmin. Myöhemmin voi myös vedota kokonaan uusiin todisteisiin, jotka puoltavat ulosottotarkastajan päätöksen kumoamista.

Ulosottotarkastajat pystyvät näiden ulosottovalituksien perusteella hyvin tunnistamaan velallisen tilanteen ja käyttämään tapauskohtaista harkintaa. Ulosottovalituksien huono menestyminen viittaa enemmän epäselvään lakiin, jossa ei oteta kantaa tarkemmin ulosmittauksen päätöksen raja-arvoihin millä perusteilla tulisi myöntää ulosmittauksen rajoittamista. Tiukkojen raja-arvojen puuttuminen antaa suuremman tapauskohtaisen harkinnan ja velallisen kokonaisvaltaisen taloudellisen tilan arvioinnin. Ulosottotarkastajan päätöksen oikeellisuutta puolueettomasta ei voi kukaan muu tarkastaa kuin käräjäoikeus. Käräjäoikeuksien hylkäämissä valituksissa nousi esille, että velallisen ulosmittaus ei täyttänyt vapaakuukauden kriteerejä, esimerkiksi kyseessä ei ollut tulorajaulosmittaus tai valitus koski kokonaan ulosoton perusteena olevaa tuomiota. Parannuskeinona tilanteeseen olisi entisestään korostaa ulosottotarkastajan neuvontavelvollisuutta ulosottovalituksen kohteesta ja tällä vähentää niin sanottuja turhia ulosottovalituksia.

Covidilla ei ollut merkittävää vaikutusta ulosottovalituksien perusteluihin tai ratkaisuihin. Lakiesityksessä tuotiin esille, että monella on taloudellista puskuria, joten covid ei ehtinyt vaikuttamaan vielä ainakaan 2020 ulosottovalituksiin. Ulosotto valituksien määrä laski 1066:een vuonna 2021 (1132 valitusta oli vuonna 2020). Ainakaan covid ei nostanut ulosottovalituksien kokonaismäärää, mutta muuttuiko suhde ulosottolaitoksen realisointien ja toistuvaistulon ulosmittauksen ulosottovalituksen suhde, kun realisointeja ei voitu toteuttaa entiseen tapaan covidin aikana. Työtä varten sain 515 ulosottovalituksen ratkaisua, joista vain 80 kappaletta, eli noin 15 % kokonaisuudesta koski luonnollisen henkilön toistuvaistuloa. Aihetta voi tarkastella tarkemmin uudella tutkimuksella, onko ulosottovalituksien kohde muuttunut vuonna 2021.

Ulosottolaki toimii hyvin ja kohdistuu velan nopeaan ja tehokkaaseen maksamiseen. Ulosotto hoitaa pakkoperintää, jossa lasketaan velallisen suojaosuus, ja siitä ylijäävä varallisuus menee velkojen lyhentämiseen. Näin kaikki ulosottovelalliset ovat samassa asemassa lain edessä ulosotossa. Velallisella on ollut aikaa miettiä ennen mahdollista velan ottamista ja velkojan kanssa sopimista ennen käräjäoikeuden tuomiota ja ulosottoon joutumista. Ulosottolakia ollaan muuttamassa niin, että myönnetään yksi vapaakuukausi enemmän vuodessa henkilöille, joilla on tulorajaulosmittaus. Tämä auttaa velallisen parempaan toimeentuloon, mutta hidastaa entisestään velan lyhenemistä.

Mielestäni toimia pitäisi kohdistaa entistä enemmän ylivelkaantumisen ehkäisemiseen esimerkiksi positiivisella luottotietorekisterillä. Myös velkajärjestelylaki vaatisi parantamista, jotta nykyiset ylivelkaantuneet henkilöt saisivat hoidettua velkansa.

Opinnäytetyöstäni on eniten hyötyä ulosottotarkastajalle tai henkilölle, joka on tekemässä ulosottovalitusta. Työstä on myös hyötyä velalliselle, joka kaipaa tietoa erilaisista ulosoton helpotuksista. Työssä kuvataan yksityishenkilön toistuvaistulon ulosmittaukseen vaikuttavia seikkoja sekä kuka voi valittaa ulosmittauspäätöksestä ja miten valitusprosessi etenee ulosottotarkastajan päätöksestä käräjäoikeuden päätökseen. Työ voisi toimia selostuksena, miten ulosottovalitus prosessi etenee ja näin ollen helpottaa kokonaisuuden hahmottamista.

Opinnäytetyö on onnistunut kokonaisuudessaan hyvin. Tutkimuskysymykset muotoutuivat tarkemmiksi opinnäytetyötä tehdessäni. Työn piti painottua enemmän covid-pandemiaan, mutta ratkaisujen puuttuessa tutkimuskohteeksi tarkentui laajemmin toistuvaistulon ulosmittauksesta valittaminen. Ulosottotarkastajien työ koostuu suurimmaksi osaksi luonnollisten henkilöiden ulosmittauksista ja niihin tehtävistä helpotuksista. Näin ollen pääsin myös itse tarkastelemaan seikkoja, jotka vaikuttavat ulosottotarkastajien ulosmittauspäätöksiin sekä ulosoton valitusprosessiin. Ammatillisesti olen kehittynyt ja kasvanut opinnäytetyötä tehdessäni. Työtä tehdessäni oma-aloitteinen tiedonhankinta on ollut tärkeässä roolissa, sillä olen joutunut miettimään aiheen rajausta ja ajantasaista lähdemateriaalia. Oman aikatauluni suunnittelu ja muiden aikataulun huomioon ottaminen on myös kasvattanut paineensietokykyäni. Työtä tehdessäni olen myös oppinut hallitsemaan laajempia kokonaisuuksia ja ymmärtämään prosessin kulkua ja vaikutusta kokonaisuuteen.

LÄHTEET

HE 13/2005 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulosottolain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

HE 34/2021 Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta

HE 44/2020 Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta

HE 83/2006. Hallituksen esitys Eduskunnalle ulosottokaareksi ja laiksi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi

HE 91/2020. Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta

HE 106/1995. Hallituksen esitys Eduskunnalle ulosottoviranomaisia ja ulosottoasioiden muutoksenhakua koskevan lainsäädännön uudistamisesta

HE 157/2020 Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta

HE 207/2021. Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

KKO 1999:5

KKO 2001:10

KKO 2007:32

KKO 2008:21

Koulu R. & Lindfors H. 2009. Ulosotto-oikeus. Helsinki: Edita

Linna T. 2018 Ulosotto-oikeus III Erityiset täytäntöönpanolajit ja oikeussuojakeinot. Helsinki: Alma Talent

Linna T. 2019 Ulosottokaaren pääkohdat. Helsinki: Alma

Miettinen T. 2016 Oikeustieteellinen opinnäyte: artikkeleita oikeustieteellisten opinnäytteiden vaatimuksista, metodista ja arvostelusta. Espoo: Edita Publishing

Oikeudenkäymiskaari 1.1.1734/4 muutoksineen

Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2022:11, Ulosottokaaren muutostarpeet: Tutkimusraportti Ulosottovelka, sosiaaliturva ja työn tarjonta

Oikeusrekisterikeskus Ulosottovalitukset. Vastaanottaja Ari.O.Kuusto@student.samkf.fi. Lähetetty 1.4.2022 1.4.2022 klo 11.06. Viitattu 2.4.2022

OM016:00/2022 Hallituksen esitys laiksi ulosottokaaren muuttamisesta (vapaakuu-
kausi uudistus)

OM 806/2020. Oikeusministeriön asetus suojaosuuden määrästä määrääjain makset-
tavan palkan ulosmittauksesta

Talvitie, T. Päättötyöni. Vastaanottaja: Ari Kuusto lähetetty 8.3.2022, klo 9.06. Vii-
tattu 19.3.2022

Tuomioistuinelaitoksen www-sivut 2021. Viitattu 12.12.2021. <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/tuomioistuinelaitos/tuomioistuimet/yleisettuomioistuimet/karaja-oikeudet.html>

Ulosottokaari 15.6.2007/705 muutoksineen

Ulosottolaitoksen www-sivut 2021 Viitattu 30.10.2021. <https://ulosottolaitos.fi/fi/index/tietoaulosotosta/tietoavelalliselle/mitenulosmitattavamaalaralasketaan.html>

Ulosottolaitoksen www-sivut 2022 Viitattu 15.3.2022. <https://www.ulosottolaitos.fi/fi/index/tietoaulosotosta/josolettyytymaton/ulosottovalitus.html>

Ulosotto Suomessa 2020, Ulosottolaitoksen www-sivut 2022 Viitattu 4.4.2022
<https://www.ulosottolaitos.fi/fi/index/ulosottolaitos/julkaisutjaasiikirjat/tilastot.html>

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2021:40, Ulosottovelka,
sosiaaliturva ja työn tarjonta. Viitattu 5.5.2022 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163166>

Varmavuori, M. 2022. Ylivelkaantuminen vie monelta halut työntekoon. Helsingin
Sanomat 27.3.2022, A14

Käräjäoikeudentuomiot 7.1.2020-29.12.2020, jossa ollut kyseessä luonnollisen henkilön toistuvaistulon ulosmittaamisesta.

Käräjäoikeus	Diaari	Päätös	Päätöksen- antamispv
Oulun Käräjäoikeus	U 19/28040	20/454	7.1.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/2051	20/3736	9.1.2020
Oulun Käräjäoikeus	U 19/30944	20/507	13.1.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 19/15124	20/306	23.1.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 19/39000	20/4037	24.1.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 19/40666	20/4291	27.1.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 19/42996	20/4300	4.2.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 19/43349	20/5609	4.2.2020
Oulun Käräjäoikeus	U 20/717	20/4155	11.2.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 19/28427	20/6550	12.2.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 19/50632	20/6818	12.2.2020
Pohjois-Savon käräjäoikeus	U 19/13845	20/468	24.2.2020
Pohjois-Savon käräjäoikeus	U 19/15664	20/646	27.2.2020
Pohjois-Savon käräjäoikeus	U 19/4949	20/677	28.2.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 19/15120	20/736	2.3.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/6166	20/9298	6.3.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 19/15125	20/905	12.3.2020
Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus	U 19/29796	20/3051	13.3.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/2477	20/9791	13.3.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/3553	20/9790	13.3.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/2087	20/10114	16.3.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 19/29966	20/13370	3.4.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/241	20/1196	9.4.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/401	20/1218	9.4.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 19/29183	20/14212	14.4.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/11131	20/14670	15.4.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/2831	20/20461	16.4.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/2831	20/40461	16.4.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/649	20/1316	17.4.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/16541	20/21272	20.4.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/10944	20/21146	21.4.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/5648	20/16004	23.4.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 19/39259	20/16802	4.5.2020
Pohjois-Savon käräjäoikeus	U 19/15678	20/1546	8.5.2020
Oulun Käräjäoikeus	U 20/7627	20/11759	13.5.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/13345	20/18304	14.5.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/5460	20/18552	15.5.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/14894	20/28603	18.5.2020

Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/789	20/1613	19.5.2020
Pohjois-Savon käräjäoikeus	U 20/703	20/1714	20.5.2020
Pohjois-Savon käräjäoikeus	U 20/610	20/1734	25.5.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/11136	20/20320	25.5.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 19/42937	20/21750	2.6.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/19867	20/21749	2.6.2020
Pohjois-Savon käräjäoikeus	U 20/33	20/1946	8.6.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/740	20/1789	9.6.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/825	20/1801	9.6.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/20033	20/23911	18.6.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/27651	20/35431	25.6.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/777	20/2047	1.7.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/26850	20/40607	6.7.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/31702	20/40972	9.7.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/13889	20/41262	14.7.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/1193	20/2283	27.7.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/21850	20/30096	28.7.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/1347	20/2305	29.7.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/13908	20/43914	30.7.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/1288	20/2391	3.8.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/19868	20/31186	5.8.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/26214	20/31984	12.8.2020
Pohjois-Savon käräjäoikeus	U 20/1496	20/2661	31.8.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/39429	20/50828	21.9.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/31902	20/37541	21.9.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/1343	20/2952	24.9.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/1634	20/2953	24.9.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/32367	20/55782	6.10.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/40490	20/57536	6.10.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/32367	20/55782	6.10.2020
Pohjois-Savon käräjäoikeus	U 20/759	20/3143	7.10.2020
Helsingin käräjäoikeus	U 20/46710	20/56464	8.10.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/1181	20/3119	9.10.2020
Pohjois-Savon käräjäoikeus	U 20/1594	20/3214	15.10.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/1665	20/3208	16.10.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/33070	20/42104	19.10.2020
Päijät-Hämeen käräjäoikeus	U 20/1810	20/3307	26.10.2020
Pohjois-Savon käräjäoikeus	U 20/630	20/3437	5.11.2020
Pohjois-Savon käräjäoikeus	U 20/1241	20/3525	9.11.2020
Pirkanmaan käräjäoikeus	U 20/32421	20/46510	10.11.2020
Pohjois-Savon käräjäoikeus	U 20/1705	20/3527	13.11.2020
Pohjois-Savon käräjäoikeus	U 20/1600	20/3924	29.12.2020